

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 5 (2292) 1994 VASARIS-FEBURARY 1

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1.00

Bizūnai ir malūnai

Pasitraukę į Vakarus išeiviai, tuoj po Antrojo pasaulinio karo savo dvasinę jungtį buvo taip stipriai susirišę su buvusia nepriklausoma tėvyne, kad gyvi prisiminimai atstojo tikrovę, o fizinis atsiskyrimas nuo gimtosios žemės ir paliktų artimųjų nedaug ką bereiškė. Vilčiai greitai sugrįžti skatino nepasimesti, nepalūžti ir nedingti.

SU BĖGANČIAIS dešimtmečiais, įsitvirtinimu laisvojo pasaulio gyvenvietėse, palengva blėso sugrįžimo viltys, siaurėjo tikroviškų galimybių. Tvirtai betgi išsilaikė išsineštas laisvės dienų vaizdas, tarsi kokia uždaryta brangenybė, šventas idealas, dėl kurio buvo verta daug dirbti, kuriant to vaizdo realią lygiagrečią ar miniatiūrinį panašumą. Taip tęsėsi iki naujo tautos proveržio į laisvę ir atsiradusių galimybių niekieno nevaržomam pamatyti prarastą tėvynę. Ir šiandien liūdna tarta, kad tas gražusis suidealizuotas paveikslas jau subrauktas širdį režiančiais brūkšniais, keliančiais nemalonių klausimų: kodėl taip pasidarė, kas dėl to kaltas? Matomas nebe tas žmogus, kaltinama sovietinė penkių dešimtmečių okupacija. Bandoma ją lyginti su 120 metų trukusia caristine. Nurodoma, kad pastaroji, nors daug ilgesnė, lietuvius nepakeitė. Jis išliko tvirtas savo tautiniu savitumu bei žmogiškosios dorovės, suprantamos elgsenos principuose. Kodėl visa tai iškrypo per tą trumpesnę okupaciją? Nagrinėjant gana sudėtingus socialinio, kultūrinio bei politinio gyvenimo pokyčius, su kiekviena karta vis stiprėjančias jų įtakas žmogui, pasigirsta ir mūsų tautai būdingų aiškinimų. Carų okupacijoje žmonės turėjo tėviškes, puoselėjo savo tradicijas, gyveno uždara gyvenimą, kurį daugelis derino pagal Dievo ir tikinčiųjų bendruomenių įsakymus. Antra – kazoko bizūnas ir apšviestos siaurimas visus labiau glaudė ir ugdė pasipriešinimo dvasią. Kražių skerdynės ar spaudos draudimas tautoje paliko tokius ženklus, kurie nebėgi dingti.

R AUDONOJI okupacija iš karto atvėrė sąlygas jungties idėjinį pagrindą, siekiant labai didelių užmojų, pasiryžusių keisti visą pasaulį. Propaganda aiškino, kad prasidejęs srovei neprotinga priešintis. Reikia tik jai pasiduoti, ir visi būsime draugai, tautybų bei savito uždaro sampratas atmetant kaip mirusias ir nebereikalingas. Tos teorijos ir vilionės taip gražiai sugebėjo dengti okupaciją, kad net ir šiandien kai kuriems dar vis atrodo, jog okupacijos nebuvo. Be to, po karo Sovietų Sąjungos atsisojimas laimėtojų pusėje dar ilgai daugeliui vaidenosi, kad Lietuvos likimas amžiams išspręstas. Todėl plaukti su galingąja srove reikė "protinę" pasirinkimą, realistinę mąstymą. Ne paslaptis, kad tuo keliu pasuko nemaža dalis veiklesnių intelektualų, rašytojų, menininkų, teatrolių, mokslininkų. Ne kas kitas, o jie atsisotėjo tautos priekyje ir tada, kai buvo nubalsuota skelbti nepriklausomybę. Rinkimai juos šiek tiek pergrupavo – laimėjusiais daugumą senai naujo vardo partijai rūpėjo savi, kurių užteko. O šiandien kas gi beatrinkti, kuriais sumetimais ir kas buvo pasirinkę tą "realųjį" kelią. Kiekvienas pats težino savo gyvenimo tikrąją istoriją. Vienodesni, atrodo, buvo tie, kuriuos režimas bandė "perauklėti" kasyklose, miškuose, kalėjimuose. Bet jau ir iš jų tarpo kai kurie šiandien dėl karjeros ima bendrauti su savo buvusiais teisėjais. Tai dvelkia dar nedingusių sovietinių malūnų, kuriame tarp girnų savanoriškai įlenda. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Nusivylimas parlamento atstovu

Galvosūkį ministeriui pirm. J. Chretienui atnešė parlamentą rinkimus Ontario Markham laimėjęs liberalas Jag Bhaduria. Pradžioje Kanados liberalai džiaugėsi ta netikėta savo naujo nario pergale. Mat jis yra iš Indijos atvykęs matomosios mažumos atstovas, o tokių grupių politinis svoris dabar sparčiai kyla. Biografinis šio ateivio gyvenimo ir veiklos duomenis dienraštyje "The Toronto Sun" atskleidžia ten savo skiltį turinti žurnaliste Christie Blatchford.

Kašataros aukštesniajai kas tai priklausantis J. Bhaduria 1940 m. gimė Indijos sostinėje New Delhyje. Iš Indijos jis 1964 m. emigravo Britanijon, bet iš jos, nusivylęs rasizmu, jau 1970 m. pasitraukė ir vėliau įsikūrė Kanadoje. Pasak žurnalistės Christie Blatchford, čia jam buvo palankesnė dirva kalte dėl visų savo nesėkmių suversti baltųjų kanadiečių rasizmui.

Kanadoje J. Bhaduria studijavo ir dirbo mokytoju Metropolitinio Toronto mokykloje. Po septynerių darbo metų jis staiga gautė geresnį darbą mokyklos vedėjo pavaduotoju. Įtakos turbūt turėjo jo priklausymas Indijos aukštesniajai kašataros kastai ir 1972 m. Indijoje vesta tos kas-

tos žmona Pushpa. Jai J. Bhaduria 1974-78 m. net dešimtį kartų bandė gauti dėstytojos darbą Toronto Seneca College aukštesniojoje mokykloje. Visi bandymai buvo nesėkmingi. Kanados aukščiausis teisms atmetė skundą, kad ji darbo ten negali gauti dėl rasinės diskriminacijos.

Pats J. Bhaduria nuo 1981 m. parašė net pusšimtį nesėkmingų prašymų darbu mokyklos vedėjo pavaduotoju. Jis netgi bandė įrodyti Ontario žmogaus teisių komisijai, kad jo kvalifikacija tokiam darbui yra geresnė už jį gavusių mokytojų. Komisijos atstovai ir jiems vadovavusi Paula Knopf prašymų atmetimuose nerado rasinės diskriminacijos bylos, paties J. Bhadurios nesusigaudymą švietimo sistemoje.

Spaudoje plačiausiai nuskambėjo kerštingas J. Bhadurios laiškas Metropolitinio Toronto švietimo tarnybos vadams, rašytas 1989 m. gruodžio 15 d. Save jis laiko jų rasizmo aukta ir, prisimindamas inžinerijos studenčių žudynes Montrealyje, pasigenda žudiko Marco Lepine. Esą jis būtų pasielgęs gudriau, atvykdamas Toronto, patatydamas prie sienos ir sušaudydamas Metropo-

(Nukelta į 3-čią psl.)

Vilniaus arkikatedra-bazilika, kurioje laikomos pamaldos visomis valstybinių bei tautinių švenčių dienomis, prisimenant didžiulius Lietuvos praeities ir dabarties įvykius. Nuotr. Sauliaus Paukščio

INFORMACIJA IŠ ROMOS

Laikas suspindėti Rytų kankiniams

Šiame pranešime, gautame iš Vatikano radijo, sakoma, kad atėjo laikas išaukštinti tikėjimo kankinius Rytų Europos kraštuose, kur ilgus dešimtmečius siautėjo ateistinis komunizmas. Esą reikia paspartinti jų kelią į altorių garbę. Ta linkme daugiausia yra pasidarbę ukrainiečiai, vengrai, rumunai. Lietuviai neminimi. Turėtų tuo susirūpinti Lietuvos katalikų hierarchija

Šventųjų kultas gyvavo Tikinčiųjų Bendrijoje jau nuo pirmųjų krikščionybės amžių. Tiesa, kiekvienas žmogus, pasiekęs amžinybėje laimę, gali būti tam tikra prasme taip pat vadinamas šventu. Tačiau kanonizuotieji šventieji, t.y. tie, kuriuos Tikinčiųjų Bendrija tokiais yra oficialiai paskelbusi, turi ir dar vieną vaidmenį. Jų gyvenimo pavyzdys turi šviesti tikintiesiems, ragindamas juos žengti tiesos keliu. Savo tautos tikintiesiems tokie šventieji yra dar labiau patraukliūs.

Lietuviai kanonizuotų šventųjų turi labai nedaug: šventąjį karalaitį Kazimierą, palaimintąjį Mykolą Giedraitį ir palaimintąjį arkivyskupą Jurgį Matulaitį.

Paprastai šventuoju skelbiama, atsižvelgiant ir to žmogaus žemiškąjį gyvenimą. Dažnai kanonizacijos priežastimi būna ir kankinystė dėl tikėjimo. Reikia pažymėti, jog vieno ar kito asmens oficialia beatifikacija ar kanonizacija, t.y. paskelbimu palaimintuoju arba šventuoju, visų pirma rūpinasi to krašto Tikinčiųjų Bendrija.

Paskutinių metų politiniai įvykiai padarė tai, kad, kaip rašo katalikų žurnalas "30 dienų", šventųjų atrinkimas atidarė duris ir Rytuose. Vietna- me kankiniai paskelbimo palaimintaisiais laukė 150 metų. Meksikos kankiniai – 70. Ispanijos 1936 m. pilietinio karo kankiniai, nužudyti ginant tikėjimą, buvo paskelbti palaimintaisiais tik 1987 m. Žurnalo "30 dienų" korespondentai mano, jog komunizmo kankinių kelias į altorių garbę bus kur kas trumpesnis.

Europos rytuose

Savo laikų Rytų Europos tikinčiuosius buvo mėgstama apibūdinti "Tilinėšiosios Bažnyčios" terminu. Politinės sąlygos, o kartu ir diplomatinio žaidimo taisyklės darė tai, jog tų kraštų tikintieji nebuvo lepinami naujų kankinių, išskeltų į altoriaus garbę, skaičiumi. Todėl pastaraisiais metais, po komunistinių režimų Rytų Europoje žlugimo, buvo paspartintos jau anksčiau pradėtos beatifikacijos bylos, kad greičiau į altorių garbę būtų išskelti tikėjimo kankiniai: kunigai ir pasauliečiai, kurie savo tikėjimą liudijo lageriuose, kalėjimų vienutėse, netgi savo mirties akimirką likdami ištikimi Kristui.

Vengrų pastangos

Vengrijos katalikai yra pažengę dar toliau. Jau baigta Gyor vyskupo Vilmos Apor beatifikacijos bylos diecezinis tarpsnis. Vyskupas žuvo 1945 m. balandžio mėnesį, kai

Nuo Kroatijos iki Bulgarijos, nuo Ukrainos iki Vengrijos – galimybė būti įrašyti į naujų šventųjų gretas naudojasi visi. Po 1989 m. žlugusio komunistinio valdymo Rytų tikintieji rūpinasi išaukštinti žmones, susijusius su didvyriškais pasipriešinimo ateizacijai persekiojimų laikais.

Pirmauja ukrainiečiai

Ukrainiečiai, pavyzdžiui, padarė daug. Pirmose būsimųjų kandidatų į šventuosius gretose matome vienuoliką vyskupų, kalintų kalėjimuose ir stalininiuose lageriuose nuo 1945 m. balandžio iki birželio ir žuvusių pasikėsinimų ar nelaimingų atsitikimų metu. Iš jų tarpo gyvas liko tik vienas: Lvovo metropolitas Josif Slipij, popiežiaus Jono XXIII paskirtas kardinolu, miręs tremtyje Romoje 1984 m., kur atvyko po to, kai Chruščiovo įsakymu buvo išlaisvintas 1963 m. Dar prieš persitvarkymą Amerikos ukrainiečių bendruomenės pastangomis buvo pradėtos dvi beatifikacijos bylos: Mukavečio vyskupo Teodor Romza, nužudytas 1947 m. lapkritį, ir Priasevo vyskupo Pavel Gojdyc, mirusio kalėjime 1960 m.

Rūpinantis tomis bylomis, dabar stengiamasi plačiai panaudoti atsiradusią priėjimo prie KGB archyvų galimybę. Borisas Gudziak, Amerikos Harvardo universiteto bendradarbis, šiuo metu persikėlęs į Lvovą, kur vadovauja savo įsteigiam Ukrainos Tikinčiųjų Bendrijos istorijos institutui, taip komentuoja savo darbą su KGB archyvais: Tai mokslinis darbas, kuris gali labai daug medžiagos duoti kanonizacijos byloms. Iš dokumentų galima spręsti apie paskutinių dešimtmečių kasdieninį gyvenimą. Tai istorijos apie kunigus, kurie dieną dirbdavo taksu vairuotojais, o naktimis laikydavo pamaldas tikinčiųjų namuose. Tai pasakojimai apie motinas, kurios saugodavo savo vaikų tikėjimą, mokydamos juos maldų. Galima kalbėti apie begalinę kankinystę, kur šventumas nėra vien kunigų dalis. Galima būtų surinkti gausią medžiagą vienai bendrai kanonizacijai.

Deja, negirdėti apie didesnes pastangas rūpintis savo tautos didvyriais, niekas neskelbia maldos dienų. Dažnai mėgstama sakyti, jog lietuviai yra kukli tauta, nesistengianti save demonstruoti, tačiau niekas nesistengs išskelti mū-

mėgino ginti nuo rusų kareivių prievartos vyskupijos kurijos pastatuose pasislėpusias mergaites.

Smarkiai priekini yra pažengusi Satų Mare vyskupo Jono Scheffler, mirusio kalėjime 1952 m. nuo nudegimų, gautų verdančio vandens pirties metu, byla.

Visų pirma kalbama apie kardinolą Josef Mindscenty, kuris, įkalintas 1948 m., buvo išlaisvintas vengrų revoliucijos 1956 m. dienomis ir slėpėsi JAV ambasadoje iki 1971 m. Mirė tremtyje Vienoje 1975 m. Ateinančių metų gegužės 7 d. Vengrijoje visos parapijos yra įpareigosios rengti pamaldas už greitesnę kardinolo Mindscenty beatifikaciją.

Rumunijoje

Rumunijoje išskelbimo ir altorių garbės reikalai juda lėčiau, tačiau kandidatų ir čia yra pakankamai: lotynų apeigų vyskupas Antonio Durcovic, miręs iš bado kalėjime 1951 m., daug Rytų apeigų vyskupų, įkalintų 1948 m., tarp kurių kardinolas in pectore Juliu Hossu, miręs 1970 m., Fagaras ir Alba Iulia vyskupas pagalbininkas Vasile Aftenie, nužudytas kalėjime 1959 m. Daugelis jų palaidoti bendruose kapuose ir dabar net neįmanoma surasti palaikų.

Lietuviai neminimi

Skaitant šias eilutes apie Rytų Tikinčiųjų Bendrijas, besirūpinančias savo naujais šventaisiais, pasigendama bent užuominos apie mūsų Lietuvos Tikinčiųjų Bendriją. Argi Lietuva irgi neturėtų žmonių, vertų išskelti į altorių garbę, tų, kurie savo krauju ir gyvybe paliudijo tikėjimą? Mes daug kalbame apie tai, jog palaimintojo vardo verti ir arkivyskupas Mečislovas Reinys, ir arkivyskupas Teofilus Matulionis, kartais juos prisimena vienas kitas kunigas savo pamoksluose, kalbėdamas apie jų gyvenimą, kuris tiek panašus į pamintųjų kitų Rytų Europos kraštų nukankintųjų vyskupų likimą. Ir arkivyskupo Reinio kapo niekas jau nebeįstengia surasti...

Deja, negirdėti apie didesnes pastangas rūpintis savo tautos didvyriais, niekas neskelbia maldos dienų. Dažnai mėgstama sakyti, jog lietuviai yra kukli tauta, nesistengianti save demonstruoti, tačiau niekas nesistengs išskelti mū-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Savaite Lietuvoje

Pasirašytos sutartys

ELTA praneša, kad sausio 27 d. Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas Briuselyje pasirašė "Bendradarbiavimo taikos labui" sutartį, kurią buvo patvirtinę 16 NATO šalių vadovai ir kuri priartins Lietuvą prie NATO.

Baltijos valstybių laisvos prekybos sutartis, pasirašyta visų trijų vyriausybės vadovų 1993 m. rugsėjo mėnesį Talline, jau patvirtinta Lietuvos seime, praneša ELTA. Nuo sutarties įsigaliojimo vasario 1 d., naujų eksporto ir importo muitų nebus, o esantys bus panaikinti. Numatyti kai kurie prekių eksporto kiekybiniai apribojimai, kurie kasmet bus peržiūrimi.

Prezidentas pasisako ambasadoriams

"Lietuvos rytas" (sausio 18) praneša, kad Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas sausio 17 d. susitiko Vilniuje su užsienio valstybių ambasadoriais. Jis jiems apibūdino pažangą, padarytą Baltijos šalių bendradarbiavimo srityje ir priartėjimą prie Europos įvairių struktūrų. Jo nuomone, per praėjusius metus buvo dalinai pagerinti ryšiai su Rusija, nors dar yra problemų, pvz. dėl karinių prekių tranzito per Lietuvą, kurią "su užsienio valstybių žinovų patarimais" bus galima išspręsti.

Dėl Kaliningrado srities jis kategoriškai atmeta siūlymą peržiūrėti Potsdamo konferencijos sprendimus, teigdamas, jog Lietuvos santykiai su šia sritimi ir Rusija yra geri. Jo manymu, reikėtų mažinti Kaliningrado srities karinį pajėgumą, bet, jo žodžiais, "tai yra tos valstybės reikalas".

Prezidentas tikisi išlaikyti stabilią vyriausybę ir negirdės rimtų argumentų rengti pirmalaikius rinkimus. Jo nuomone, ekonominė būklė stabilizavusi, atlyginimų augimas neatsilikęs nuo infliacijos, pradėta teisinė reforma bei "pagerinta kriminoginė padėtis".

Lietuvos saugumas

ELTOS žiniomis, seimas sausio 21 d. priėmė Saugumo departamentui įstatymą, kuriuo pareigūnams suteikiama laipsniai, uniformos su ženklais, leidžiama darbuotojams naudotis ginklais, apibremžiami užmokesčiai ir kitos darbo sąlygos.

Vytautas Petkevičius, seimo nacionalinio saugumo komiteto pirmininkas, spaudos konferencijoje pasakė, kad Lietuvos kariuomenė nepa-ruošta ilgai kariauti, tad pagrindinė apsaugos sąvoka turėtų būti visos tautos pasipriešinimas. Savanoriška krašto apsaugos tarnyba tu-

rėtų būti kariuomenės rezervas, efektingas ministerijos padalinys. Norima žymiai sumažinti Krašto apsaugos ministeriją. Lig šiol silpna sienos apsauga bus perduodama pasienio policijai. Šiems metams apsaugai skirta 130 milijonų litų.

Šiuo klausimu "Lietuvos aida" praneša sausio 19, kad Lietuvos sąjūdžio taryba išplatins pareiškimą dėl Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos (SKAT) nuginklavimo. Protestuojama, kad leidžiama piliečiams įsigyti ginklus savignos tikslais, o LDDP vyriausybė be pagrindo rodo nepasitikejimą savanoriškais.

RFE/RL pranešimu, Čekijos gynybos ministeris Antonin Baudys, aplankęs Lietuvą sausio mėnesį, pažadėjo Lietuvai duoti atliekamų ginklų ir karinės technikos nemokamai, pridurdamas, jog Čekijai yra aktualu, kad Lietuva turėtų stiprią kariuomenę. Lietuviai delegacija ruošiasi nuvykti į Prahą aptarti konkretų siūlymą.

Nepasitikejimas vyriausybėje

Kaip praneša ELTA ir RFE/RL, Lietuvos socialdemokratų partija žada seimo pavasario sesijoje pradėti konstitucinę nepasitikejimo vyriausybėje procedūrą, kuriai reikia vieno penktadalio seimo narių pritarimo. Socialdemokratų partijos pirmininkas, seimo pirmininko pavaduotojas Aloyzas Sakalas pareiškė, kad LDDP atsisakiusi savo rinkimų pažadų ir nesilaikanti vyriausybės programos. Taipgi teigiama, jog ministras pirmininkas A. Šleževičius su savo kabinetu vykdė monopolio ir nomenklatūros diktuojamą ekonominę-socialinę politiką.

Prancūzijos ministerio apsilankymas

ELTOS bei RFE/RL žiniomis, Europos reikalų ministris Alain Lamassoure, atskaitingas už Prancūzijos santykius su Europos sąjunga, lankėsi Lietuvoje sausio 21 d., norėdamas išsiaiškinti dėl Lietuvos pasirodymo jungties ir Vakarų Europos politinės ir ekonominės struktūros. Jis teigė, jog Prancūzija remia Lietuvos siekimą tapti ES nare ir jos dalyvavimą NATO "Partnerystėje dėl taikos". A. Lamassoure pabrėžė, kad nepriimtinas joks naujas Europos paskirstymas blokais. Jo manymu, Lietuva turi gauti tas pačias saugumo garantijas, kaip kiti Vidurio ir Rytų Europos kraštai. Jis siūlė Lietuvai įstoti į kiekvieną Europos organizaciją, kurioje dalyvauja Prancūzija.

Tuo susirūpinęs ir Vokietijos užsienio reikalų ministras (Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje:

Bizūnai ir malūnai

Skirtingų okupacijų poveikiai ir padariniai

Laikas suspindėti Rytų kankiniams

KGB archyvuose daug medžiagos kanonizacijos byloms

Lietuva vokiečių televizijoje

Krašte vis dar jaučiamas rusiška įtaka

Cenzūra, muitininkai ir kitos nesamoniškos

Vakariečiams pasipiktinimą keliantys reiškiniai

Lietuvos ūkiai

Ūkininkų kūrmasis sunkus, skundai vienodi

Antrąjį sovietų antplūdį pasitinkant

Kautynės su bolševikais besitraukiant į Vakarus

Babelio bokšto dialogas

Pavadinimų keitimai lengva ranka pagal reikala

Išblaškyta vienuolija atskiria Lietuvoje

Kun. Astijus Kunys, OFM, atsako į klausimus

Paminklas Biržiškų šeimai

Viešųjų istorija ir architektūra atidžiai tyrinėta

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaite-Jonaitytė, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20, mėnė – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalui kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai nuosiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Kun. Vaclovas Aliulis, MIC, atsakė į laikraštyje "Tiesa" 197 ir 207 nr. pasirodžiusią kritiką, liečiančią religinių bendrijų įstatymą. Apie religijų skirstymą į tradicines ir netradicines jis paaiškina, kad tradicinės bendrijoms pripažinimą teikia konstitucija, kuri taigpi pabrėžia, kad ir netradicines religijų bendrijos gali gauti valstybinį pripažinimą, jei turi "pakankamą atramą visuomenėje ir mokymas bei apeigos nepažeidžia nurodytų vertybių". Įstatymas turįs nustatyti "pripažinimo procedūrą ir formą". Ar toks pripažinimas nepažeidžia lygybės principo ir ar esąs demokratiškas, kun. V. Aliulis atsako pavyzdžiais, nurodydamas Austriją, Vokietiją, Daniją, Švediją, Norvegiją, Angliją, kur panaši sistema praktikuojama, ir niekas jos nelaiko nedemokratiška.

Geradariai iš Vokietijos Vechto miesto Lietuvoje vėl viešėjo 1993 m. lapkričio 22-25 d. d. Labdaros siuntoms vadovavo J. Fussholler. Kauno "Caritas" gavo greitosios pagalbos automobilį, medikamentų, medicinines įrangos bei inventorius. Reikmenys pasiekė Kauno vaikų pensionatą, Slaugos ligoninę, Veiverių ligoninę bei Utenos "Caritas" skyrių. Drabužių ir maisto krovinį atgabeno ke-turi Olandijos piliečiai.

Vokietijoje įsteigto šaltos fondo "Renovabis" atstovas W. Wojtinnek 1993 m. lapkričio 29 d. lankėsi Lietuvoje, susitiko su visų vyskupijų ordinarais ir supažindino su fondo projektais. Numatoma padėti rengti pasauliečių darbui visuomenėje ir Kat. Bendrijoje. Tekstų studijuoti užsienyje, gavus vietos vyskupo patvirtinimą. Fondas galėtų remti ir kai kurių knygų išleidimą. Pvz. Latvijoje numatyta padėti išleisti naująjį katekizmą.

Tarptautinėje konferencijoje "Vaikai – visuomenės ateitis" Vatikane 1993 m. lapkričio 18-20 d.d. organizatorės – Popiežinės sveikatos apsaugos tarybos – kvietimu renginyje dalyvavo gydytojos iš Lietuvos N. Liobikienė ir A. Mickuvienė. Kalbėtojų buvo iš viso pasaulio. Pabrėžta, kad nevalia "žaisti su gyvybe, kuri esanti šventa". Šv. Tėvas savo kreipimėsi kalbėjo apie vaikų teisę būti mylimais.

Šiauliuose pašventinta nauja Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo šventovė. 1993 m. gruodžio 8 d. įvykusioje šventinio iškilmėje dalyvavo vysk. Vl. Michelevičius, Kauno kurijos kancleris kun. R. Norvila, Šiaulių bei kitų parapijų dvasiškai ir apie 5.000 tikinčiųjų. Nuošios šventovės ir Šiaulių miesto pietinę dalį apimančios parapijos klebonu paskirtas kun. A. Vainoras. Už moralinę bei materialinę paramą tikintiesiems ir patalpas perleidusiam įmonės "Nuklonas" direktoriui V. Slaninai padėkojo Šiaulių dekanas kun. K. Jakai-

tis, naujos šventovės klebonas kun. A. Vainoras ir miesto viceburbmistras K. Savinis. Dabar buvę valstybinės įmonės kultūros rūmai tenka tikinčiųjų poreikiams.

Mišios už mirusį kun. Joną Kuklą, SJ, buvo aukojamos Kauno jėzuitų šventovėje 1993 m. gruodžio 9 d. Kard. V. Sladkevicius pamokslė velionį apibūdino kaip "istorijos ir gyvenimo mokytoją", prisimindamas jį ir kaip savo pedagogą jėzuitų gimnazijoje. Velionis gimė 1906 m., Ukmergės gimnaziją baigė 1927 m. Po metų įstojo į Jėzaus draugiją. Studijavo Vakaruose, dėstė tikybą ir istoriją. 1941 m. įšventintas kunigu, 1943 m. nacių suimtas ir išvežtas darbas į Vokietiją. Po karo dirbo Pagryžuvio naujokynė, vėliau įvairiose parapijose. Iki mirties (1993 m. gruodžio 6 d.) dirbo Palūšės parapijoje. Laidotuvių pamaldose dalyvavo jėzuitų gen. vyresnysis kun. Peteris-Hansas Kolvenbachas, SJ, Lietuvos provincijos kun. Jonas Boruta, SJ, padėjėjas kun. A. Saulaitis, SJ, ir daug kunigų. Palaidotas Kauno Petrašiūnų kapinėse.

Apie masinių informacijos priemonių komisijos sudarymą vysk. S. Tamkevičius pranešė 1993 m. gruodžio 11 d. įvykusiam Lietuvos Kat. Bendrijos televizijos studijos darbuotojų posėdyje. Komisijos pirmininku išrinktas arkivyskupas Audrys Bačkis. Komisija rūpinsis visomis informacijos priemonėmis, priklausančiomis Lietuvos Kat. Bendrijai. Komisija atstovauja vyskupų konferencijai. Vyskupas pristatė naują TV studijos statutą, pagal kurį TV studija lieka informacijos centro sudėtyje. Pagrindinė studijos užduotis – "evangelizuoti Dievo tautą ir atsiliepti į Katalikų Bažnyčios poreikius Vatikano II susirinkimo dvasioje". Studijos direktoriumi paskirtas Donatas Vilkas, vyr. redaktoriumi – kun. Robertas Grigas.

Maldos grupės "Gyvieji akmenys" kvietimu, 1993 m. gruodžio 8-13 d.d. Lietuvoje lankėsi evangelizacijos žinovas kun. Manuel Casanova, susitiko su Vilniaus arkivyskupu A. Bačkiu, vysk. S. Tamkevičiumi, Kretingos pranciškonais bei įvairių maldos grupių atstovais. Surengtoje konferencijoje pabrėžė krikščioniškumą.

Lietuvos ir Latvijos jėzuitus 1943 m. gruodžio pradžioje ap-lankė generalinis vyresnysis kun. Peteris-Hansas Kolvenbachas. Viešnagė baigdamas, Mišias koncelebravo Vilniaus Šv. Kazimiero šventovėje. Spaudos konferencijoje atsakė į žurnalistų klausimus. Pažymėjo, kad labai svarbi jėzuitų apaštalamo forma esąs švietimas, pasidžiaugė atsikūrusia Kauno jėzuitų gimnazija, matąs galimybių atkurti panašias švietimo įstaigas ir kitose Lietuvos vietovėse.

Lietuva vokiečių televizijoje

KAZYS BARONAS, Vokietija

Vokietijos televizijos ant-ras kanalas sausio 19 d. savo 45 min. vakaro programą paskyrė Lietuvai, pavadindamas ją, "Kommt Litauen los von Russland" (Ar išsilaisvins Lietuva iš Rusijos?).

Kas liko iš džiaugsmo?

Filmo įžanga – mūsų pleve-suojančios trispalvės, rankomis susikabinusių žmonių minios. Tai istorinis Baltijos kelias. Lietuvis vokiečiui angliaiškai aiškina, kad gyventojai džiaugsmingai sutiko tuos laisvės spindulius. Saulius (pavardės nenugirdau) aplanko Europos centrą netoli Vilniaus, pareikšdamas, kad Lietuva visuomet norėjo įsijungti į Europą. Po trejų metų Saulius vėl pakvietė vokiečius aplankyti Lietuvą bei parodyti, kas liko iš tų gražių svajonių, nepriklausomybės džiaugsmo. O ji yra tokia: šiandien nuo Europos centro pastatyto akmens pa-

vogta varinė lentelė! Netoli ganosi karvutės, Jauna ūkininkė rusiškai skundžiasi, kad anksčiau namų durys buvo diena ir naktį atdaros. Šiandien kaimynas nepasitiki kaimyno, vagystės, bedarbė. Anksčiau to nebuvo. Dabar viskas vagiama, viską, kas yra galima.

Kitas ūkininkas lietuviškai aiškina, kad anksčiau kolchozai buvo pilni grūdų, tūkstančiai karvių, šimtai kiaulių. Dabar kaip nuo maro krenta gyvuliai, nes nėra pašaro. Lietuva yra žemės ūkio kraštas. Komunizmo laikotarpyje Lietuva pašarą gaudavo iš Sovietų Sąjungos, ūkininkai geriau gyveno negu Rytų Vokietijos. Su nepriklausomybe pasikeitė ir ūkininko gyvenimas, nes Rusija nepristato pašaro. Apiešti kolchozai, išdraskytas jų turtas. Lietuvos ūkininkas sako, kad kolchozai buvo per anksti panaikinti. Tačiau lietuvis tautinė sąmonė nepalaužta, nors daugelis sako, kad

komunizmo laikotarpyje gyvenimas buvo žymiai geresnis.

Gėrybės ir problemos

Filmuojamas A. Brazauskas. Jo nuomonė: reikia skubiai pakeisti valdymo sistemą, kad tarptautinis kapitalas pradėtų plaukti į Lietuvą. Gerai vokiškai kalba A. Brazauskas patarėjas J. Paleckis. Jis sako, kad bilijonai dolerių vaizbūnų rankose, tačiau jų išleisti jie negali Lietuvoje, nes pinigai įsigyti neteisėtu keliu. Nufilmuotos gražios, naujos automašinos. Bent 70-80% automobilių yra vogtos užsienyje. Didelė Lietuvos eksporto prekė yra varis. Jis vagiamas net kapinėse, valstybinėse įmonėse. Varis daugumoje "eksportuojamas" vaizbūnų į Vokietiją, gaudant "gražius" pinigus. Parodytas konfliktuoto vario sandėlis.

"Bangos" įmonė Kaune. Televizijos dalyvų buvo surenkamos Lietuvoje, bet joje mažai darbo, nes Lietuvos pramonė tampa su Rusijos pramone. Rusai nepristato žaliavos. "Bangos" direktorius Jonas Mikolaitis taip pat skundžiasi sunkia įmonės padėtimi.

Vytauto Landsbergio nuomone, Rusija "maiso" Lietuvos gyvenimą. Nežiūrint pasitraukusių rusų kariuomenės, Lietuvos gyvenime jaučiama rusiška įtaka. Filmuojami naujokai ir Lietuvos kariai. Komentatorė sako, kad Lietuvos kariai negali išgąsdinti Rusijos.

Milžiniška įvairių sektų įtaka. Vokiečiai nufilmavo susirinkimą salėje, kurios daugumą sudaro jaunimas. Jis užmerkto akim šaukė "Aleliuja, Aleliuja, Jėzus Kristus, Jėzus Kristus".

Lenkai ir rusai

Vilnius – Lietuvos sostinė. Komentatorius sako, kad tik pusę gyventojų sudaro lietuviai, o likusieji yra lenkai ir rusai. Vilniaus apylinkėse gyvena tik lenkai. Priešingai Latvijai ir Estijai, šios tautinės mažumos turi pilnas teises. Lenkai turi net savo atstovus parlamente. Nufilmuotas lenkų jaunimas. Jis šoka tautiniais drabužiais "krakoviakus".

Štai ir bendra lenkų-rusų mokykla, mokslo metų užbaigimas. Rusijos pasiuntinybėje spūstis, rusai laukia vizų. Kodėl jie išvažiuoja iš Lietuvos? Jų laukia liūdna ateitis. Teisingai Saulius sako vokiečiui, kad po 20-30 metų gyvenimo Lietuvoje rusai turėjo išmokti lietuvių kalbą, įsijungti į Lietuvos gyvenimą. J-una rusaitė aiškina, kad jai juvo sunku išmokti lietuvių kalbą, nes tik vienerių metų laikotarpiu mokykloje pasikeitė net septyni mokytojai. Kitos rusės nori išvažiuoti į užsienį. Vienai patinka Paryžius, nes Lietuvoje neįdomu. Prancūzijoje ji mokyti si kirpėjos amato, gal ištekėtų.

Centras – Gariūnai

Lietuvoje klesti spekuliacija. Tokie vaizbūnai vadinami "biznieriiais". Jaroslav Malinkovski turi du darbus, tad šiaip patį gyvena. Žmona buhalterė, tačiau dirba siuvykloje, o vakarais namie. Gariūnai – tikra Rytų-Vakarų pasaulio susitikimo vieta, tikras Vakarų ir Rytų Europos tiltas. Be lietuvių, rusų, lenkų, latvių, čia matomi kaukaziečiai ir net kiniečiai.

Vėl A. Brazauskas. Jis sako: turime žingsnį po žingsnio eiti į europinę sąjungą. Tai ilgas procesas, tačiau A. Brazauskas tiki, kad Vakarai Lietuvos kelią parems.

Prie Lietuvos-Lenkijos sienos septynių km automašinių eilė. Matomas čia jau anksčiau minėtas Jaroslav Malinkovski. Jis važiuoja į Lenkiją mažiems "bizniams". Teks palaukti gal dvi-tris dienas. Skundžiasi Malinkovski, kad įvažiavus į Lenkiją, užauga barzda. Jis atrodo kaip koks nusikaltėlis iš Lietuvos.

Žiūrėk vokiškom akim į šį filmą (jį gerokai sutrumpinau), gaunasi tik viena išvada: be Rusijos ekonominės paramos – tuo pačiu įsijungimo į rusų įtakos sferą – Lietuvos laukia liūdna ateitis. O gal parama ateis iš Vakarų?

Filmą pagamino Leslie Franke ir Hermann Lorenz 1993 m. "Kopa" studijoje, Vilniuje. Vertėja Jurga Katauskienė.

PRIENŲ ROMOS KATALIKŲ ŠVENTOVĖ

Nuotr. D. Meliūno

A+ A

ERIKAI ŠERNIENI

atsiskyrus su šiuo pasauliu,

dukterims ALDONAI ir IRENAI bei sūnums GYČIUI ir VALENTINUI, jų šeimoms bei giminėms reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime –

Vytautas ir Mindaugas Vygantai

A+ A

LILEI ZABULIONIENI

peržengus amžinojo gyvenimo slenkstį,

vyrą BRONIŲ, sūnus RAIMUNDĄ ir ALMĮ bei Lietuvoje brolių KAZĮ, seseris VINCUTĘ ir ONĄ netekimo liūdesyje užjaučia ir liūdi –

Londono lietuvių choro "Pašvaistė" nariai

A+ A

ONAI BAZILIAUSKIENI

mirus,

sūnų LEONĄ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Prisikėlimo parapijos choras

A+ A

ELZBIETAI JOZĖNIENI

mirus Lietuvoje ir

ONAI ROZNIKIENI

mirus Čikagoje,

šaulių brolių JONĄ TARVYDĄ bei visus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

DLK Algirdo šaulių kuopos valdyba Hamiltone

A+ A

LILEI ZABULIONIENI

mirus Londone, Ont.,

gilią užuojautą reiškia jos vyrui ir vaikams jų draugai iš Otavos –

B. Vilčinskienė

J. A. Buivyda

J. A. Morkūnai

G. S. Mitalai

V. V. Radžiai

M. Ramūnienė

V. L. Plečkaičiai

A. A. Paškevičiai

D. J. Daniai

V. S. Balsevičiai

B. A. Eimantai

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 850,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

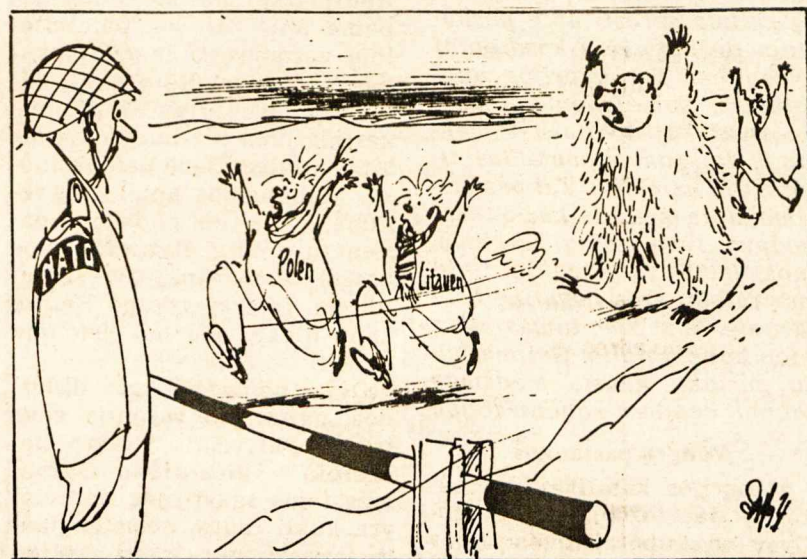
Sudarydami testamentą, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

ŽIRINOVSKIO IŠGĄSDINTI. Fritz Wolf karikatūra Vokietijos laikraščiui "Mannheimer Morgen" 1994 m. sausio 20 d. laidoje

KAUNO PILIS – senųjų kovų už Lietuvos laisvę liudinininkė. Metraščiai ją mini XIV š. Iš kadaise stiprios senosios pilies šiandien likę tik pietryčių bokštas, viena kita siena ir XVII š. artilerijos iškišulys Nuotr. D. Meliūno

Cenzūra, muitininkai ir kitos nesamones

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

1993 m. "Gimtojo krašto" 38 nr. pasirodė mano straipsnis, kuriame rašiau apie įtarimą, kad Lietuvoje veikia pašto cenzūra, rugsėjo 28 d. "Tiesa" su pasipiktinimu paskelbė, jog mano straipsnis "Mūsų šalyje sukėlė sprogusios bombos įspūdį". Mano "GK" straipsnis buvo pagrįstas kompiuterio tinkle pasirodžiusiu atviru laišku, kuriame žymus tarptautinės teisės žinovas amerikietis, d.o. mēnesius Vilniaus universiteto teisų fakultete vadovavęs tarptautinės teisės seminaramas, pasiuntė dešimtį laiškų į Ameriką. Septyni laišškai, siųsti šeimos nariams, juos pasiekė, bet kiti trys, siųsti kolegoms teisininkams, adresatai nepasiekė. Jis panašius skundų girdėjęs iš kitų kolegų ir daro išvadą, kad "Lietuvos paštas cenzūruoja, nepraleidžia laiškų, kurie jiems atrodo 'netinkami' užsieniui". Jis taip pat pabrėžė, kad "mano laiškuose nieko grynai politiško nebuvo, bet buvo paminėti kai kurie faktai..."

Paskutiniuoju metu ir mūsų spaudoje pasipylė panašūs skundai, iškelti nedovano-tinus pašto siuntų dingimo faktus. "Draugo" dienraštyje Jonas Balbaitas rašo apie Lietuvoje gyvenančius gimnaitės skundą. Jai iš Vašingtono vienos unijos siustas laiškas buvęs atplėštas; ji tuoj pasiskundžiusi vietinio pašto viršininkui, kuris jai atvirai pasisakė, kad "laiškai iš užsienio bus atidarinėjami ir juose ieškoma dolerių..." Išvada aiški: KGB stiliaus cenzūra ne tik egzistuoja, bet yra toleruojama ar net skatinama "iš viršaus".

Daugiau kaip prieš metus pa-

tyrę, kaip Lietuvos pašto tarnautojai prieškalėdinio laikotarpio metu atplėšinėjo iš užsienio atsiųstus laiškus, juose ieškodami valiutos, mes piktinomės, kad toks pašto tarnautojų elgesys nepateisinamas ir nemoralus, bet nedarėme išvados, jog tai oficialiai aprobuota procedūra. Bet dabar? Jei pašto viršininkai jau atvirai sako, kad laišškai atplėšiami ir skaitomi, reiškia, tai daroma su vyriausybės organų leidimu ar gal net įsakymu?

Kaip ilgai Lietuvoje tęsis sovietiškos "tradicijos", žalojančios asmens teises, kurios yra apsaugotos Lietuvos konstitucija? Joje yra aiškiai nusakytos asmens "privatumo teisės", įskaitant paštą ir telefoninius pasikalbėjimus. Ar ir ji darysis panaši į Stalino konstituciją, kurioje buvo "garantuojamos visos religinės ir asmens laisvės", bet realybėje konstitucija ir gyvenimas nieko bendro vienas su kitu neturėjo. Konstitucija tebuvo propagandos įrankis Vakarų demokratijoms mulkinti.

Į Lietuvą dažnai keliauja mūsų teisininkai ir dalyvauja teisininkų konferencijose. Jie labai pasitarnautų demokratijos principų įgyvendinimui Lietuvoje, pašto ir kitokio pobūdžio cenzūros problema išskeldami konstitucijos plotmėje, rasdami priemonių tokių potvarkių autorius pašalin-ti iš vadovaujamų pareigaviečių ir juos nubausti kaip nusikaltėlius konstitucijai. Be to, teisininkai turėtų pagrasinti tos problemos išskėlimu tarptautiniame forume, įteikiant skundą centrinei pašto sąjungai Šveicarijoje.

"Tėviškės žiburiuose" skaičiau gaudų vieno tėvynainio

skundą, kuris į Kanadą siuntė vertingas knygas. Po daugelio mėnesių adresatai jų negavę. Galimas dalykas, kad pašto tarnautojai ieškojo "naudų". Taigi paštas, kaip pagrindinė susizinojimo priemonė tarp Lietuvos ir užsienio, tapo nepatikimu organu, kuriame siaučia sovietiniai vėjai. Cenzūra, laišku atidarinėjimas, siuntų vogimas nesustabdo tiesos sklaidimo, nes viešnagės tarp Lietuvos, Kanados, Amerikos bei kitų kraštų neužslopina faktų už Lietuvos ribų.

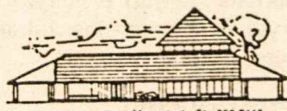
O ką bekalbėti apie pasienio "muitininkų paslaugas", kai turistai ar prekybininkai yra verčiami daugelį valandų, o kartais net ir arti paros, kilometrines automobilių ar sunkvežimių eilėse stovėti prie pasienio, kol bus teiktasi juos įleisti. Aišku, davus kyšį, toji procedūra palengvėja, bet kurioje kitoje pasaulio šalyje yra taip elgiamasi? Iš pokalbių su dar sovietinės imperijos laikais keliausiais į Lietuvą per Maskvą, atrodo, kad ir tada nebuvo blogiau.

Lietuva jau ir ekonomiškai nukentėjo nuo tokios procedūros, kai Rusija keleivinius traukinius Vakarų Europos kryptimi nukreipė per Gudiją ir Prūsiją, aplenkiant Lietuvos geležinkelius, nes pasienyje traukiniai buvo užlaikomi tarp dviejų ir keturių valandų... Toks pasienio pareigūnų elgesys žemina Lietuvos vardą tarptautinėje plotmėje, atgrasina turistus ir prekybininkus. Tais traukiniais naudojosi ir Lietuvos gyventojai.

Viename kompiuterio pranešime rašoma, kad iš Olandijos grįžtantys Lietuvos šachmatininkus traukinyje apvogė, atėmė visus pinigus, paliko vos gyvus... Jei Lietuvoje, kaip ir visuose kituose kraštuose, siaučia nusikaltimai, tai iki šiol dar negirdėta, kad Lietuvos traukiniuose keleviai būtų buvę apiplėšti... Kas pagaliau išraus sovietinį raugą iš Lietuvos pareigūnų?

PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Lietuvos ūkiai

Prisiminimai ir tikrovė

HENRIKAS KUDREIKIS

Tėviškės parugėje

Prinokusios rugių varpos supasi vėjuje. Jos ir jų stiebai tokie maži. Prisimenu jaunystės laikų javų laukus: aukšti ir tankūs, o saulės spinduliai paversdavo auksiniais. Aš matau, kad Lietuvos dirvos bolševikmečio laiku pašėlusiai nuterotos.

Staiga pradėdau grimzti į vaikystės ir ankstyvos jaunystės prisiminimus. Kažkaip šiandien atrodo neįtikima, kad lygiai prieš penkiasdešimt metų, vidurvasarį atsiradau tėviškės rugių lauke, kur vyko rugiapjūtės įkarštis. Mano abu tėvai (tada jiedu atrodė tokie jauni) kirto ir rišo rugius. Mama braukė ranka ašaras, pabučiavau jos ašarotą ranką.

Praeities klajones išblaškė Vytautas, pajudinęs mano petį. Pakeliui į pamiškę sutinkame brolio dvi dukras su pilnais pieno kibirais. Užuoždžiau malonų šviežio pieno kvapą. Priėjome prie penkių karvių, prištūtų metalinėmis grandinėmis. Toliau prie upelio prištūti veršiukai, prie jų varlinėja du gandrai. Prieinu prie vienos juodmargės ir, kaip senais laikais, bandau ją paglostyti. Bet ji, atpažinusi svetimą, nenorėjo turėti su manimi reikalių. Šiaip taip pagaliau susikalbėjome, paglostė. Po to ji pradėjo mane sekti.

Bet iš praeties neišsikaptau. Brolis, matyt, suprato ir nuėjo prie veršiukų. Aš likau vienas, o praetis kaip milžiniškas vaiduoklis slinko pasakui mane. Aš savo namuose.

Čia šioje dobilienoje stovėjo mūsų sodyba. Dažnai praetįje svajodavau stovėsiąs po savo ir mamos sodintais medžiais, gal po milžinu baltuoju topoliu. Klausysiu, kaip vėjas dūksta į dangų besistiebiančioje viršūnėje. Kartą sapnavau, kad grįžau namo, bet iš namų belikę tik mūriniai pamatai ir pora kyšančių lentagalių. Tvoros ir medžiai išlaužyti. Maždaug tokioje padėtyje rado namus iš gulagų sugrižę namišiniai. Šiandien jų nė ženklo, tik žalia dobiliena...

Laukiniame Lietuvos miške

Įžengiami į mūsų atgauto miško kampa. Šių laikų Lietuvos miškas mažai kuo skiriasi nuo džiunglių. Tankūs medžiai, krūmai, kelių nė ženklo, ką kalbėti apie žinomus takus ar karvių išmintus ruožus. Randame net šernų guolius. Jie išlenda dažnai iš miško ir pasikasa ūkininkų bulvių. Brolio sūnus naktį kūrėna laužus, patruliuoja su medžiokliniu šautuvu. Su rusais okupantais atkeliavo vadinami Usurio šūnys.

Sunkiai išklampoję vandeninę pelkę, atsidūrėme ganykloje, seniai kolchozo ap-leistoje. Smilgos iki pažastų, traktorių vėžės pilnos vandens. Nors ir prisėmiau batus, bet smalsumo vedami pasiekėme tarp miškų pasislėpusią kaimyno Tamošaitio, visų pradžiuojamo "Nanagių" (sakinį pradėdavo žodžiu "nagi"), trobą. Ji nežinomo senumo, ant stogo žėlė eglės, beržai ir

alksniai. Eidamas į mokyklą, per didelius šalčius sustodavau pasišildyti. Šiandien šeima išmirusi ar išsikėlus. Trobos pakrasty didžiuliai lėlių kerai, dvi vaisiais apkibusios obelys, aviečių krūmai, na ir miškas dilgėlių ir vernalėšų.

Įlendam į dar tankesnį mišką, kur aplankome partizanų bunkerius. Dabar tik apipuvę rąstai ir gilios duobės, pilnos vandens. Čia lankydavosi Raseinių apskrities partizanai. Kartą pasienio NKVD kuopos supami, jie prasiveržė pro Tamošaitio sodybą link Mituvos miškų. Būry dalyvavo du buvę mano klasės draugai, tada atrodė tokie švelnūs ir ramūs berniokai. Nuo žiauraus okupanto rankos abu žuvo netoli Raseinių.

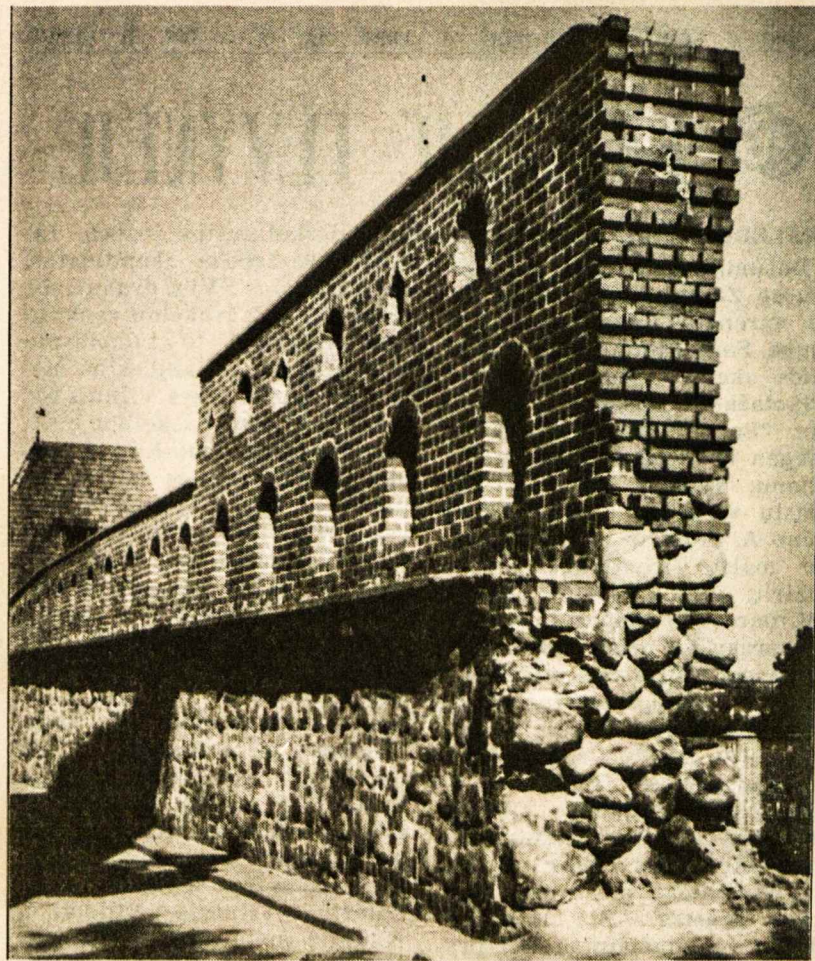
Kažkur netoliese dabar jau tankiais krūmais apaugusios yra mano tėvo ir aštuoniolikmetės sesers sau iškastos duobės. Mat už į vokiečių Luftwaffe prievartą paimtus sūnus bolševikai atliko sušaudymo vaidybą. Subarskėdavo šautuvų užtaisai, o jie vis likdavo gyvi. Klausimai "Kur yra tavo sūnus" vėl pasikartodavo. Pagaliau po trijų dienų juos paleido. Tėvas ir sesuo grįžo namo. Tėvo plaukai buvo visiškai balti.

Naujasis Lietuvos ūkininkas

Ūkininkas Vytautas po ilgų kelionių ir sunkių pastangų šiaip taip atkovojo savo tėvų ūkį. Ūkio dydis – 20 ha. Sėse-ris pasirašė, kad atiduoda savo dalį jam. Užsienyje gyvenantys broliai, pagal naujus įstatymus, neturi jokių teisių. Vytautas užaugo Sibire. Grįžęs tuoj pat buvo paimtas į raudonojo laivyno statybos dalinį Murmanske. Po tarnybos pasistatė savo sklype prie kelio namą, kitus trobesius ir mamos pagalba prisidono įvairių vaisinių medžių. Šiandien pui-kus sodas. Su kitais trimis kaimynais įsigijo kombainą ir didelį rusišką traktorių. Turi ir savo mažą traktoriuką.

Vytautas išliko kataliku ir Lietuvos patriotu. Kaip ir visi buvę tremtiniai, neneknia LDDP partijos, visus blogumus žemės ūkyje priskiria jiems. Būdamas svečiuose Valų kaime (prie Sikių), anks-tvą rytą nuvykau prie vieškelio, kur atiduodamas pienas. Radau vienuolika ūkininkų su pieno bidonais. Belaukdamas turėjau progos pasikalbėti apie dabartines ūkininkų bėdas. Skundai vienodi: per mažai moka, reikia ilgai laukti pinigų už javus ar gyvulius. Ūkininkai privalo streikuoti. Iš tikrųjų abi vyriausybės neįvedė prekybos įstatymų. Bendras žemės ūkio produktų perviršijimas kelia kainų sumaištį.

Važinėdamas visos Lietuvos keliais, ganyklose pastebėdavau tik vieną kitą arklį. Išimtis – Raseinių ir Viduklės apylinkės. Kadangi Rusija gali kiekvieno momentu užsukti naftos čiaupus, Lietuvos žemės ūkis galėtų išsigelbėti arklų jėga. Mano siūlymai ūkininkams įsigyti mažiausiai po vieną arklį visiškai nepatiko. Beveik kiekvienas nori turėti traktorių. Be to, arkliai dabar per brangūs.

Vilniaus miesto gynybinei sienai jau apie 500 metų; keletą amžių ji juosė miestą – dabartinį senamiestį. Taip atrodo sienos liekanos iš Subačiaus gatvės – senoji autentiška dalis tik apačioje, o dabar atstatytas viršus apsaugo senąją dalį ir rodo bendrą pirminį 6 m aukštį Nuotr. D. Meliūno

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

linio Toronto švietimo tarybos narius. J. Bhaduria netgi pateikia tų labiausiai nenkenčiamų vadų penkis pavardes, teigdamas, kad jie iš jo nebūtų susilaukę nė vienos ašaros. Pasak J. Bhadurios, jie sugriovė jo, gero mokytojo, darbą ir jam skirtą karjerą.

Dėl šito bei kitų panašių laiškų J. Bhaduria buvo atleistas iš mokytojo pareigų. Jo rasištinis kaltinimas švietimo tarybai svarstė Ontario vidurinių mokyklų mokytojų federacija, bet atleidimo iš darbo neįstengė sustabdyti. Buvo pasikliauta psichiatro išvada, kad J. Bhaduria tik kalba apie kerštą, iš tikrųjų nebūdamas pavojingas.

J. Bhaduria, laimėjęs parlamento rinkimus, spėjo pasigarsinti ir Toronto siko K. S. Samros byloje, gynėjų pakvietus šio žudiko charakterio liudytoju. K. S. Samrą jis pavadino dideliu humanistu, nuosirdžiu lygybės siekėju. Iš tikrųjų tas sikas K. S. Sambra 1982 m. norėjo perimti jų šventyklą Toronte vadovybę. Tų metų kovo 4 d. bylos metu Osgoodo teismo salėje jis nušovė advokatą O. Fonescą ir siką B. S. Pannu, sužeidė siką A. S. Tatlą, kuris dabar yra paralyžuotas. H. S. Samra su ginklu rankose pabėgo iš teismo salės ir, draugų padedamas, atvyko Indijon.

Ten jis buvo surastas ir sumintas tik 1990 m. ir grąžintas Kanadoje. Dabar jau pasibaigusioje antrojoje byloje Toronte sikui K. S. Samrai buvo

paskirta dviguba kalemimo iki gyvos galvos bausmė. Jos dovanojimo bus galima prašyti tik po 25-rių metų. J. Bhaduria tas sikas K. S. Samra, įvykdęs dvigubą žmogudystę Toronto teisme, yra geras žmogus ir didelis humanistas.

Savo vietą Kanados parlamente J. Bhaduria bandė išsaugoti viešu padarytų klaidų atsispausmu. Liberalų ministras pirm. J. Chretienas priėmė jo atsispausmą ir leido pasilikti liberalų eilėse. Buvo tikėtasi, kad protesto balsai nutils ir kad matomosios mažumos atstovas J. Bhaduria galės pasilikti liberalų eilėse.

Deja, protestas nenutilo ne tik opozicinių parlamentarų, bet ir pačių liberalų eilėse. Su spaudoje paskelbtais parlamentarui netinkamais J. Bhadurios laiškais paaikšėjo, kad jie dar prieš Kanados parlamento rinkimus 1993 m. spalio 25 d. buvo žinomi ir liberalams. Tačiau niekas nė nebando atvesti tokio nerimto liberalus pasirinkusio kandidato. Rinkiminiame vajuje J. Chretienas rinkėjus prašė pilno pasitikėjimo liberalų nuosirdumu, dabar, matyt, užmiršęs tą prašymą.

Tad nenuostabu, kad buvo staiga apsisąlyvota. Karštakošis J. Bhaduria pasitraukė iš liberalų, bet pasilieka parlamente. Rinkiminė Markham apylinkė nori perrinkimų. Mat J. Bhaduria garsinosi net ir moksliniais New Delhio, Londono ir Toronto universitetų laipsniais, kurių jis neturi. V. Kst.

Naujas pagerintas patarnavimas

Siuntinių ir JAV dolerių pristatymas nuo durų iki durų jūsų giminėms

LIETUVOJE
V.I.M. PARCEL EXPRESS Inc.

Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A,
Toronto, Ont. M6S 4Y7.

Telefonas (416) 604-8311

Mūsų agentai:

Rainbow Printing
73 Ontario Rd., Welland,
Ont. L3P 5C2
tel. (416) 732-2117

Anna Kusyj,
40 Facer St., St. Catharines,
Ont. L2M 5H5
tel. (416) 937-1385

Europe Meat & Deli,
359 Carlton St., St. Catharines,
Ont. L2N 1C2
tel. (416) 934-9334

Hamilton Travel,
764 Barton St., Hamilton,
Ont. L8L 7W2
tel. (416) 549-4149

Panorama Travel Agency, 363 Vine St.,
St. Catharines, Ont. L2M 4T9
tel. (416) 646-9909

Mes taip pat siunčiame naujus ir padėvėtus automobilius į Lietuvą
Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių,
reguliari metinė prenumerata - \$38.00,
rėmėjo – \$50.00, garbės – \$60.00
(JAV-se amerikietiška)

Prašau siuntinėti "Tėviškės žiburius" ištiesus metus šiam
NAUJAM skaitytojui (metinė prenumerata \$30.00)

Vardas, pavardė .....

Adresas .....

Siunčiu prenumeratą ..... dol., auką ..... dol.

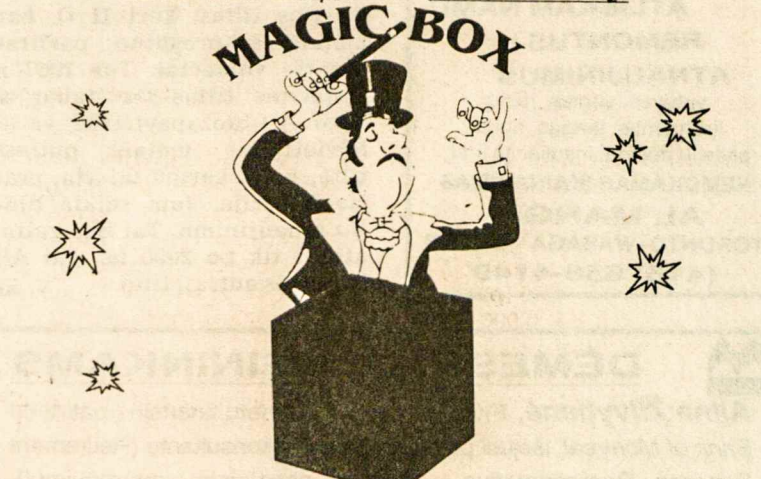
Laikraščio adresas:

"Tėviškės žiburiai"

2185 Stavebank Rd., Mississauga,
Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti "Tėviškės žiburius" siunčiami
nemokamai keletą savaičių. Prašome pranešti tokių asmenų
adresus. ADMINISTRACIJA

Supažindiname su nauja **MAGIC BOX** savoka.
Tai ekonomiškausias ir veiksmingiausias būdas pristatyti jūsų
siuntinius į LIETUVĄ.

Mes jums parūpinsime beveik 3 kub. pėdų dėžę **MAGIC BOX**,
kuria jūs galėsite talpinti kiek norėsite ir jums kainuos

TIK \$6 už kub. pėdą plus **\$11** pristatymas.

Bet kokio skaičiaus siuntinių pristatymas (namus
tuo pačiu adresu iki 50 kg) ..... \$11.

MAGIC BOX yra gaunama nemokamai. Mes iš jūsų paprašysime \$1 užstatą,
kurį paskui grąžinsime. Klientams, gyvenantiems Jane-Dufferin-Dundas ir Lakeshore
gatvių rajone, turime dar vieną malonų patarnavimą – mes atvešime jums (namus

MAGIC BOX ir paimsime jau paruoštą nemokamai.

Polimex kelionių biuras parinks jums patogiausius persėdimus.
Labai prieinamos lėktuvų bilietų kainos į Vilnių.

Jums reikės tik paskambinti

POLIMEX

Toronto: 141 Roncesvalles Ave., tel. 537-7914
Mississauga: 3615 Dixie Rd., Unit 11, tel. 238-6683
Scarborough: 3482 Lawrence Ave., tel. 439-7132

LAISVOJE TĖVYNĖJE

KALĖDINĖ MUGĖ ZARASUOSE

Dešimtį dienų truko naujuosiuose Zarasų kultūros rūmuose surengta pirmoji kalėdinė mugė. Savo gaminius pirkėjams siūlė akcinė bendrovė "Kauno trikotažas". Akcinės bendrovės "Lelija" Rokiškio skyrius mugėn buvo atvežęs apsiaustų, sijonų, vyriškų kelnų, siūtų žaislų vaikams. Privati Rokiškėno A. Simučio įmonė prekiaavo maisto gaminiais. Didelę įvairių prekių pasiūlą turėjo "Vilbaros" Panevėžio skyrius ir zarasiškis prekybininkas V. Sekonas. Antruosius metus veikiantys Zarasų kultūros rūmai turi pakankamai vietos platesnio masto mugėms ateityje. Nepriklausomybės metais daug ūkininkų sutraukdavo aikštėje prie šventovės vykstantys savaitiniai turgūs. 1932-40 m. buvo leidžiamas savaitraštis "Zarasų kraštas". Šis laikraštis dabar vėl atgaivintas, bet pradžioje turėjo laidas lietuvių ir rusų kalbomis. Dabar Zarasų rajono taryba rusiškąją laidą sustabdė, palikusi tik lietuviškąją.

NEMUNO POTVYNIS ŽIEMĄ

Naujų metų išvakarėse, atšilus orui ir palijus, Nemunas žemupyje išsiliejo iš krantų, apsemdamas beveik 20.000 hektarų Šilutės rajono pievų ir dirbamosios žemės. Ledų sangrūdų atneštą potvynį sustiprino Kauno hidroelektrinės išleistas užtvankoje susikaupęs vanduo. Apsemti buvo Šyšos, Paleičių, Galzdonų kaimai, pasiekta ir Šilutės-Rusnės plento atkarpą. Tačiau važiuoti dar buvo galima kuoleliais paženklinat apsemtu plotu dalimi. Anksčiau ledų sangrūdas padėdavo išsklaidyti senas ledlaužis "Penkaitis", o dabar šilutiškiai neturi pakankamai lėšų jam išsiuomoti. Buvo nuogastaujama, kad staiga atėjus šaltas oras, neleis vandeniui pasitraukti iš pievų. Jos bus padengtos ledu ir pavasarį atneš dar didesnę potvynį. Tokio pavojaus buvo išvengta. Prasisklaidžius ledų sangrūdus, vanduo atslūgo ir iš pievų grįžo Nemunas.

GRAŽIAUSIOJI VILNIETĖ

Jau tradicija tapo Vilniaus sporto rūmuose surengtame Naujųjų metų sutikime išrinkti gražiausią vilnietę. Šeštojo toki renginio "Miss Vilnius-94" laimėtoja tapo septyniolikmetė Agnė Kurytė, choreografinės studentė, būsimoji balerina. Šeštąjį konkursą suorganizavo firma "Akademia femina". Vertintojų komisiją, vadovaujamą aktorius A. Grašio, sudarė Vilniaus sporto rūmų direktorius E. Romanovas, choreografe D. Kamaitienė ir "Miss Lietuva-93" J. Mikutaitė. Konkursan išsijungė 36 vilnietės. Po atrankinių varžybų jų liko tik trylikos. Iš baigminio susitikimo pasitraukė dar dvi. Tad baigmėje įėjus išbandė tik vienuolika. Puošnius drabužius atskiriams varžybų pasirodymams parūpino

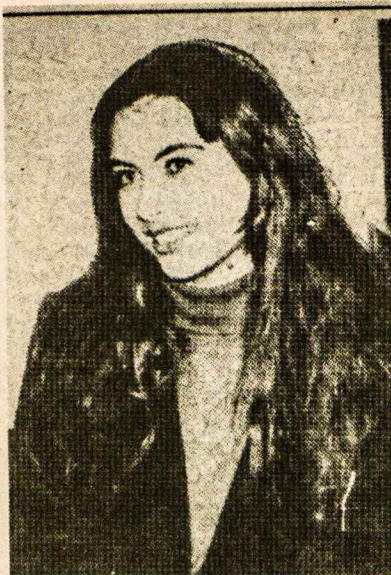
juos paskolinusios firmos. Talento varžybose kandidatės, apsirengusios XVI š. drabužiais, su uždegtomis žvakėmis rankose šoko klasikinį to laikotarpio šokį. Įžengus į Naujuosius metus, konkurso "Miss Vilnius-94" laimėtoja buvo paskelbta būsimoji balerina Agnė Kurytė. Pirmą valandą nakties karūną jam perdavė "Miss Vilnius-93" Aurelija Babilūtė, Vilniaus universiteto medicinos fakulteto studentė. 1994 m. gražiausios vilnietės rinkimuose antroji vieta teko aštuoniolikmetei Ievai Šimkūnaitei, trečioji – dvidešimtametei Editai Raginai. "Miss Vilnius-94" titulą laimėjusi Agnė Kurytė yra 178 cm ūgio, šviesiai mėlynų akių, kaštoninių plaukų mergina, šį pavasarį baigianti choreografijos mokyklą, planuojanti tapti Lietuvos operos ir baleto teatro balerina Vilniuje. Bilietai į Naujųjų metų sutikimą ir gražiausios vilnietės rinkimus Vilniaus sporto rūmuose kainavo nuo 250 iki 450 litų.

PAŠALINO PAMINKLĄ

Varėnėje prie miesto ribos stovėjo 1971 m. skulptoriaus A. Žukausko sukurta paminklinė kompozicija "Žuvusiems už tarybų valdžią Varėnos rajone", įtrauktą į vietinės reikšmės istorijos paminklų sąrašą. 1993 m. rugsėjo 8 d. vyriausybės nutarimu sovietinis paminklas buvo išbrauktas iš sąrašo. V. Lazdinienė, tvarkanti paminklų reikalus Varėnos rajone, praneša, kad buvo paliktas tik to sovietinio paminklo postamentas. Ant jo planuojama pastatyti sukurta Varėnos herbą. Nugriauto sovietinio paminklo plieno konstrukcijos ir lauko akmenys buvo pasiūlyti jo autoriui A. Žukauskui, bet jis jų atsisakė. Pasak V. Lazdinienės, tas atsisakymas Varėnai sutaupeis dideles pervežimo išlaidas. Vienas sovietinis paminklas dar lieka Varėnos karių kapinėse. Jis nebus nugriautas.

ANTRAS TILTAS ALYTUJE

Alytuje į Nemuną jau sukalti pirmieji antrojo tilto poliai. Naujas tiltas bus 252 metrų ilgio ir 16 metrų pločio. Alytų su vienu iš jo rajonų šis tiltas sujungs tik 2000 metais. Problema sudaro didelės išlaidos. Tiltui pastatyti reikės daugiau kaip 10 milijonų litų. Statybą iš dalies finansuos Alytaus miesto savivaldybė ir susisiekimo ministerija. Didžiausią lėšų dalį reikės gauti iš Lietuvos biudžeto, dabar turinčio ir daug kitų išlaidų. Pagrindinius tilto montavimo darbus atliks akcinė bendrovė "Alkesta". Alytaus valdybos ūkio skyriaus vyr. inž. Audra Sirutienė džiaugiasi, kad antrasis tiltas per Nemuną pagerins susisiekimą tarp atskirų Alytaus rajonų ir išspręs miestą apvažiavimo problemą. Nepriklausomybės kovose su bolševikais ant medinio tilto Alytuje 1919 m. vasario 13 d. žuvo pirmasis lietuvis karininkas Antanas Juozapavičius. Jo vardu buvo pavadintas 1938 m. pastatytas tiltas, kurį II D. karo metais susprogdino pasitraukiantys vokiečiai. Tas 1967 m. atstatytas tiltas tik dabar atgavo A. Juozapavičiaus vardą. Sovietiniais metais nutiesta tiltą, kelis kartus taisytą, graužia korozija. Jam reikia didelio atnaujinimo. Tai bus galima atlikti tik po 2000 m., kai Alytus turės antrąjį tiltą. V. Kst.

AGNĖ KURYTĖ, būsimoji balerina, gražiausioji 1994 m. vilnietė

Sault Ste. Marie, Ont.

KLK SAULT STE. MARIE APYLINKĖS paaugojo \$500 Pagalbos fondui "Vaiko tėviškės namai" Lietuvoje. Toks gilus atjautimas ir konkreti šios bendruomenės pagalba benamiams vaikams teikia vilties, kad pamažu tas nežmoniško sovietinio pobūdžio vaikų prieglaudas bus įmanoma pakeisti šeiminio auklėjimo ir globos nameliais.

Pirminkinkui Vytautui Vainuičiui, visai valdybai ir bendruomenės aukotojams, jau kelintą kartą paremiantiems šį kilnų tikslą, nuoširdžiai dėkoja –

KLKM dr-jos centro valdyba

Calgary, Alberta

KOSTAS ASTRASAVAS, Consulting Engineer, žinomas profesoriaus ir humanitarine veikla užsienyje ir Lietuvoje, "Alberta Historical Society", pasiūlytas įtraukti į "Biographical Research Office" kronikos 1993-96 laidą "Who's Who in Alberta". Tai yra Albertos provincijos "People Of Our Times" biografinis "Social Register" leidinys, kuris pasirodys 1994 m. viduryje. Kor.

Edmonton, Alberta

JUOZAS POPKAITIS (DOBILAS), ilgametis "Tėviškės žiburio" korespondentas, nuo šių metų pradžios pasitraukė iš šių pareigų, jas perleisdamas E. Green. Ačiū už kruopštų įnašą savajai spaudai.

KLK EDMONTONO APYLINKĖS lietuvių vieną kartą per mėnesį surenka Lietuvių namuose, kur vyksta ir pamaldos. Gausus dalyvavimas įvyko sausio 9 d. minint a.a. Adomo Kantauto mirties vienerių metų sukaktį. Sekančios Mišios bus vasario 6 d., 11 v.r.

VASARIO 16-TOJI čia bus minima Lietuvių namuose vasario 19 d. E.G.

Hamilton, Ontario

HAMILTONO PENŠININKŲ KLUBO tradicinis žiemos balius, įvykęs sausio 15 d. Jaunimo centre, praėjo su dideliu pasisekimu. Svečiai užpildė salę, buvo atvykusių net iš tolimesnių vietovių. Staigmena padarė garbės svečias G. Vagnorius, atsilankęs į šį po būvį. Kalbėdamas pajukavo, kad dairo, bet nematęs pensininkų. Programa atliko pensininkų choras, vadovaujamas choro vadovės A. Matuliez. Pranešėjos L. Stungevičienės įvadinis žodis žavėjo svečius. Gražiai skambėjo choro atliktos dainos, oktetas, sekstetas, duetas ir deklamacijos. K. Keparutis sumanią tvarkę scenos garsus. Dar vis negaliojanti klubo pirm. K. Mikšį pavadavo A. Mikalauskas, padėkodamas svečiams ir pobūvio rengėjams. Jis taip pat vadovavo loterijai. E. Bajoraitienės ir R. Pakalniškienės meniškai išpuošta salė sudarė šventišką vaizdą. Didelę padėką priklauso vakaro šeimininkams už skaniai pagamintus patiekalus ir patogų patarnavimą. Klubo valdyba nuoširdžiai dėkoja už paaugotus laimikus loterijai ir visiems, prisidėjusiems prie šio vakaro pasisekimo. M.B.

ALBINA IR ALFONSAS PILPILAIČIAI, išgyvenę saulėtąją Floridą 20 metų, pardavė savo gražią rezidenciją, sugrįžo Kanadon ir Hamiltone nusipirko 2-jų miegamųjų butą netoli miesto centro. Linkime jiems sėkmės ir tikime, kad jie vėl įsijungs į lietuviškąją veiklą. L.S.

PARŪPINAME salę Anapilyje. Patarnaujame Hamiltono ir apylinkių lietuviams, pagamindami maistą laidotuvėms, sutvarkome gerimų (baro) reikalus, parūpiname vyną ir leidimą. Skambinti Danutei, Bernardui Mačiams tel. 632-4558.

HAMILTON TRAVEL BUREAU, 764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančioms Kanadoje duodame sveikatos draudimą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusų keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

St. Catharines, Ontario

PETRONELĖ IR JONAS KALAI-NAI sugrįžo Lietuvon nuolatiniams apsigyvenimui. Sausio 16, sekmadienį, tuoj po pamaldų įvyko iškilmingas atsisveikinimas su parapija ir bendruomene, kurioje jie išgyveno daug metų, būdami pavyzdiniais jos nariais. Jonas nuo 1952 m. buvo parapijos komiteto narys bei aukų rinkėjas. Vėliau įėjo į apylinkės valdybą pirminko pareigom, visada būdavo aktyvus lietuviškoje veikloje. Abu su ekskursija lankėsi Romoje jubiliejiniais metais. Po pamaldų šilto žodžio atsisveikino parapijos klebonas kun. K. Butkus, įteikdamas jiems simbolinę dovanėlę. Jautriais poetiškais žodžiais atsisveikino visos bendruomenės vardu Virginija Žemaitienė kartu su pirminku J. Dervaičiu, įteikdami P. J. Kalainiams puokštę gražių gėlių. Jų netekus, bus tikras nuostolis mūsų bendruomenei-tautinei parapijai – tik lengviau tai, kad ir dabartiniai Lietuvai tokie lietuvių būtinai reikalingi.

LANKSĖI BUVĘS LIETUVOS premjeras GEDIMINAS VAGNORIUS. Diena pasitaikė išimtinai šalta, kaip ir visa ši žiema Kanadoje, bet vėl parapijos salėje žymų svečių pasitiko palyginti nemažas būrys patriotiškai nusiteikusių tautiečių, kuriančių čia, kaip ir kitose apylinkėse, Tėvynės sąjungos partijos skyrių. G. Vagnorius iš Toronto ir Hamiltono atlydėjo TS įgaliotinis Kanadoje dr. Rimas Petrasauskas, jo žmona Gabija ir taip pat TS Hamiltono skyriaus pirm. L. Ulbinas. Tik pora valandų pabuvęs St. Catharines ir čia susirinkusiems padaręs įdomų pranešimą apie Lietuvos nepriklausomybės kritišką kūrinių dieną, G. Vagnorius išvyko į kitas apylinkes. Kor.

Knygų rīskykla "SAMOGITIA" meniškai įrašo knygas bei žurnalus. **A. Plėnys** 3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

Visus kviečiame į

BLYNŲ BALIŲ

1994 m. vasario 15, antradienį.

Renkamės 5 v.p.p., vakarienė – 6 v.v.,

Hamiltono Jaunimo centro salėje.

Įėjimo kaina \$6, vaikams (5-12 m.) – \$3, mažesniems veltui.

Ruošia KLK moterų draugijos Hamiltono skyrius.

HAMILTONO SPORTO KLUBAS "KOVAS"

kviečia visus į

ŽIEMOS BALIŲ

1994 m. vasario 12, šeštadienį, 8 v.v., Jaunimo centre, 48 Dundurn St.N.

Veiks – loterija, bufetas, baras • Gros – K. Deksnio orkestras "Žagarai" • Įėjimas – \$7.00 suaugusiems \$5.00 studentams

ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ VETERANŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

1994 m. vasario 12-13 d.d., Westdale gimnazijoje, 700 Main St. W., Hamilton

Vasario 12, šeštadienį, pradžia 9.30 v.r. Vasario 13, sekmadienį, pradžia 11 v.r. Finalai 1 v.p.p.

Dalyvauja krepšinio komandos iš Čikagos, Detroito, Klivlando, Londono, Hamiltono ir Toronto.

Dėl informacijos skambinkite A. Šeštokuvi 829-2289

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšai (contact lenses).

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angele Salvaitytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.

Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar

(705) 445-5640

namų tel. (705) 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.50%
santapas 2.00%
kasd. pal. taupymo s-ta 1.50%
90 dienų indėlius 3.25%
1 m. term. indėlius 4.00%
1 m. term. ind. mėn. pal. 3.50%
3 m. term. indėlius 4.50%
5 m. term. indėlius 5.25%
RRSP ir RRIF (pensijos) 2.50%
RRSP ir RRIF 1 m. 4.00%
RRSP ir RRIF ind. 3 m. 4.50%
RRSP ir RRIF ind. 5 m. 5.25%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 12.25%
nekiln. turto pask. 1 m. 6.25%
nekiln. turto pask. 3 m. 8.25%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas. Nemokama narių gyvybės draudimo pagal santauptų dydį iki \$20,000 ir asmeninių paskolų draudimo iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Niujorko lietuviams skirta sekmadienio kavinė 1993 m. gruodžio 5 d. pradėjo darbą Kultūros židinyje Bruklinyje. Čia jie dabar sekmadieniais gali susitikti su bičiuliais, atgaivinti pažintį ir pradėti naujas, kelias valandas praleisti lietuviškoje aplinkoje.

Dienraščio "Draugas" fondas Iliojaus valdžios įstaigoje buvo užregistruotas 1993 m. lapkričio 12 d. Dokumentus pasirašė trys fondo tarybos direktoriai – pirm. Jurgis Riškus, sekr. Ramunė Kubiliūtė ir ižd. Bronius Juodelis. "Draugo" fondo taryba dabar padidinta iki devynių narių. Ją papildė šeši nauji nariai – kun. dr. Viktoras Rimšelis, MIC, dr. Antanas Razma, Gražina Liautaud, Birutė Jasaitienė, Albinas Kurkulis ir dr. Vacys Šaulys. Tiesą sakant, steigiantys direktoriai savo pareigas eis iki šiemet įvyksiančio visuotinio fondo narių suvažiavimo. Jame bus išrinkta "Draugo" fondo direktorių taryba.

Floridos Amerikos lietuvių klubas St. Petersburg 1993 m. lapkričio 13 d. įvykusiame visuotiniame narių susirinkime aptarė savo reikalus ir išrinko naują valdybą. Klubas ižde tada buvo 74.000 dolerių. Dėl jų buvo susilaukta priekaištų iš JAV valstybinių mokesčių įstaigos. Mat klubas yra įregistruotas kaip pelno nesiekiantis vietas. Tad mokesčių įstaigos revizoriai atrodė nepateisinama pelną duodanti sąlyga. Matyt, reikės persitvarkyti ir už klubo pastato nešamą pelną mokėti mokesčius. Rinkimai buvo praversti tik viešu rankų pakėlimu. Mat į visus postus buvo tik vienas kandidatas. Tad naująją valdybą sudarė pirm. Mečys Šilkaitis, vicepirm. Bronius Bartkus, sekr. Dalila Mackailienė, ižd. Juozas Rakštys ir finansų sekr. Petras Navazelskis. Direktoriais buvo išrinkti Mykolas Šėgla, Bruno Bauksys, Jonas Grebliauskas, Jonas Mikalauskas, Antanas Viktoras ir Ada Strijauskienė.

A. a. Apolonija Siniušitė-Davis, šešiasdešimt devynerių metų amžiaus, gyvena ir mirė Edmontone 1993 m. spalio 2 d. Palaidota vietinėse kapinėse iš Šv. Edmundo šventovės. Lūdesys liko duktė Esther, sūnus Antanas, seserys Elena Degutienė, Salomėja Bungardienė ir Viktorija Puidokienė su šeima.

A. a. Andrius Dobrovolskis-Dobbs, sulaukęs keturiasdešimt vienerių metų, mirė Londone 1993 m. rugsėjo 20 d. Laidotuvės įvyko rugsėjo 27 d. Gedulines Mišias Šv. Kazimiero lietuvių šventovėje atnašavo ir apeigas atliko klebonas kun. dr. Jonas Sakevičius, MIC. Palaikai po pamaldų palydėti į Londono miesto krematoriumą.

Australija

Sidnio lietuvių skautų "Aušros" tunto stovykla, turėjusi įvykti š. m. sausio 7-10 d.d. "Camp Coultts" stovyklavietėje, buvo atšaukta dėl šių didmiestį pasiekusių krūmų ir miškų gaisrų. Didelių karščių ir vėjų atnešta gamtos nelaimė apėmė nemažą dalį New South Wales teritorijos. Sidnio apylinkėse yra nukentėjusių ir lietuvių šeimų. Lietuvių sodyba Engandine išliko nepaliesta tik dėl geležinkelio linijos ir staiga pasikeitusio vėjo, kai nuo jos iki gaisro liepsnų buvo vos 300 metrų.

A. a. dr. Aldona Sirutytė-Mikuzienė, sulaukusi aštuoniadešimt septynerių metų, staiga mirė 1993 m. spalio 3 d. rytą Adelaidėje, Tennysono slaugos namuose. Velionė buvo kilusi iš Marijampolės krašto, iškėjęsi už dr. Jono Mikuzio. Pokaryje jie abu iš Vokietijos atvyko Australijon ir abu išlaikė papildomus gydytojo egzaminus. Gave teisę verstis medicinos praktika.

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

ka, jie atidarė savo kabinetą Adelaidėje. Dr. J. Mikuzis mirė 1974 m. Gydytojai Aldona ir Jonas Mikuziai išaugino bei išmokslo sūnų Joną, dukras Aldoną ir Birutę. Velionė spalio 7 d. palaidota Centennial kapinėse. Apeigas atliko kun. J. Petraitis, MIC, atnašavęs Mišias Adelaidės lietuvių koplyčioje. Parapijos tarybos vardu su velione atsisveikino Augustinas Kubilius, bičiuliu vardu – Vladas Dumčius.

Britanija

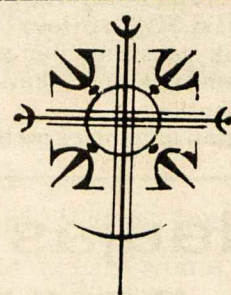
Stasys Kasparas "Europos lietuvių" džiaugiasi lietuviško- mis vestuvėmis Londone. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas kun. dr. Jonas Sakevičius, MIC, ten sutuokė iš Vilniaus atvykusią jaunąją porą – Tauragėje gimusį Kestutį Bitytą ir Ukmergėje gimusią Liną Naskauskaitę. Vargonais grojo ir giedėjo muz. Edmundas Dapkus, svečias iš Lietuvos. Tai buvo pirmosios jaunųjų iš Lietuvos sutuoktuvės išėjijos lietuvių Šv. Kazimiero parapijos šventovėje.

A. a. Apolonija Siniušitė-Davis, šešiasdešimt devynerių metų amžiaus, gyvena ir mirė Edmontone 1993 m. spalio 2 d. Palaidota vietinėse kapinėse iš Šv. Edmundo šventovės. Lūdesys liko duktė Esther, sūnus Antanas, seserys Elena Degutienė, Salomėja Bungardienė ir Viktorija Puidokienė su šeima.

A. a. Andrius Dobrovolskis-Dobbs, sulaukęs keturiasdešimt vienerių metų, mirė Londone 1993 m. rugsėjo 20 d. Laidotuvės įvyko rugsėjo 27 d. Gedulines Mišias Šv. Kazimiero lietuvių šventovėje atnašavo ir apeigas atliko klebonas kun. dr. Jonas Sakevičius, MIC. Palaikai po pamaldų palydėti į Londono miesto krematoriumą.

Vokietija

Vasario 16 gimnazijos moksleiviai Vėlinių apeigoms pasirinko 1993 m. lapkričio 5, penktadienio, vakarą. Susikaupimo valandėlėi jie susitelkė Romuvos pillyje, vitražais papuoštoje Lietuvos šventųjų koplytėlėje. Buvo skaitoma Vėlinių dienai skirta Evangelija, papildyta psalmėmis ir eilėraščiais. Muzikinę dalį gitaromis atliko Elinas Venckus, Justinas Čekuolis ir Vytautas Lemkė, smuiku – Almis Ūdrys, elektriniais vargonais – Vytautas Lemkė. Iš koplytėlės visi nužygiavo į Hiutenfeldo kapines, skautams nešant uždegtas žvakes. Maldomis prie kryžiaus buvo prisiminti ten palaidoti 25 lietuviai. Sugiedojus "Marija, Marija", skautai ant lietuvių kapų padėjo uždegtas žvakes.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

Pirmoji lietuviška siuntimo bendrovė Kanadoje

KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas į namus.

\$1.20 kg laivu arba \$7.00 už kubinę pėdą. Oro linija \$4.00 kg

Siuntinių pristatymas laivu ar lėktuvu vienam adresatui iki 50 kg tik \$14

* Skambinkite dėl mūsų kubinių dėžių
* Galime siuntinius paimiti iš jūsų namų
* Iš toliau siūsti per U.P.S.

* Siuntiniai apdrausti \$100.00

* Galima apdrausti ir papildomai

* Pristatome Lietuvoje traktorių ir padargus

Pristatom JAV dolerius į rankas ..... 4% plius pristatymas
Siunčiant daugiau kaip \$2,000.00 tik ..... 3% plius pristatymas
* Siunčiant palikimus arba didesnes sumas yra nuolaida. Taip pat galime nuvežti į Lietuvą ir Lietuvoje sutvarkyti pas notarą
* Jums važiuojant į Lietuvą ilgesniam laikui galime Jums persiųsti pensijos pinigų.
Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite: Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai ..... (905) 632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumplikai ..... (905) 822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaitai ..... (519) 773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French ..... (905) 871-1799
Montrealyje Leonas ir Genė Balaišai ..... (514) 366-8259
Genė ir Vytautas Kalirai, 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6
Tel. (905) 643-3334 FAX (905) 643-8980

DĖMESIO PENŠININKAMS

Kanados lietuviai

Apie jų iškūrimą rašo Lietuvos laikraštys "Naujas dienos" 1994 m. 1 nr. rašytojas VYTAUTAS VOLERTAS. Čia pateikiama ištrauka iš ilgesnio straipsnio apie išeiviją

"Kanados aplinka nebuvo panaši nei į Australiją, nei į Angliją. Anglas Kanadoje, nors apskurdęs ir menkos išminties, tada dar manė esąs vertesnis už kitus. Įvairių tautybių nauji imigrantai sveiku gaivališku per kelis metus šį britų išvaizdavimą paverė niekais, o ir pati Kanada sparčiai tolo nuo savo senos "globėjos ir gynėjos".

Ten atvykę lietuviai daugiausia buvo jauni, sveiki, drąsūs, ryžtingi, dažniausiai viengungiai. Vyrai, nuvežti iš miškų gilumas, gerai maitinami ir patogiai aprūpinti, niekur negalėję išleisti pinigų (nei miestų, nei miestelių, nei kaimų nebuvo per šimtus snieguotų kilometrų), susitaupę gražaus pinigų. Atlikę jiems sutarčių skirtus darbus, leidosi atgal į civilizaciją, vieni Montreale, antri Toronto, treči ir kitų didesnių miestų kryptimi. Ir mergaitės baigė savo tarnaitių įsipareigojimus, tačiau šios vargdieneles nebuvo gerai atlyginamos ir didelių turtų nesusitaupė.

Jau 1950 metų pradžioje Kanados miestuose pasipylė šie jauni lietuviai, spėję angliškai pramokti, tinkamai apsienginti ir įsidrąsinti. Demokratiniame krašte lygias teises ir darbą, verslą, nuosavybę turėjo ir pilietis, ir nepilietis. Todėl atvykęliai lietuviai vieni puolė dirbti fabrikuose, kiti pirkto sklypus, statė namus ir pelningai juos par-

davinėjo, treči įsigijo ūkius. Kai susirado pragyvenimo šaltinius, pirmasis jų rūpestis buvo iš Vokietijos DP stovyklų tuojau atsigabenti giminės ir pažįstamus, jei tokių ten dar gyveno. Antras rūpestis — vedybos. Po darbų bėgdavo į susikūrusių lietuvių chorų repetitijas, tautinių šokių ratelius, dramos būrelius, ten susipažindavo vieni su kitais. Greitai kiekvieną šeštadienį lietuviai kunigai sutuokdavo po 15-20 porų!

Tačiau Kanadoje stigo savų bažnyčių ir kitokių patalpų susibūrimams. Naujieji kartų su Kanadoje jau rastais lietuviais užsidėjo didelę finansinę naštą ir pasistatė maldos namus, erdvas visuomenines patalpas, įsitvirtino poilsui tinkamose vietose (vilo paežerėse), net gražiomis kapinėmis pasirūpino. Kanados lietuvių auka bendram tautiniam labui yra labai didelė. Kasmet atiduodavo daug tūkstančių dolerių Lietuvos laisvinimo reikalams, išlaikė lituanistines mokyklas, vaikus siuntinėjo į ateitininkų ir skautų stovyklas. Savo šeimų taip pat nenuskriaudė. Jas aprūpino gražiais namais, jau nuolius leido į mokslius. Kanados lietuviai buvo ir liko visais požiūriais gaivalingi ir galingi".

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu — 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Vasario 16 gimnazijos mokinių programą stebi svečiai. Iš kairės: kuratorijos pirm. V. DAMIJONAITIS, Vokietijos valdžios darbuotojai A. MICHAEL, dr. LEWANDOWSKI, Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybos pirm. A. LIPSYS, Vokietijos šviet. ministerijos atstovas p. SCHULZE, gimnazijos direktorius A. ŠMITAS ir kuratorijos išd. J. VALIUNAS

Antrąją sovietų antplūdį pasitinkant

Tėvynės apsaugos pulkų 50-mečio minėjimo komisijai Vilniuje atstovaujantis dr. Vladas Kazlauskas, pirmos kuopos tankų naikintojas, atsiuntė "Tėviškės žiburiams" 1994 m. sausio 4 d. datuotą laišką, kuriame praneša, kad "šiais metais sukanka 50 metų nuo to laiko, kada 1944 metų spalio 7 dieną "Tėvynės apsaugos" pulkų savisaugos dalinių pirmas ir antras pėstininkų batalionai prie Sedos buvo mesti į priešpuolį prieš bolševikų tankų diviziją". Laiške nurodoma, kad sukakties minėjimas numatomas 1994 m. spalio 2 d. Sedos šventovėje ir Plinkšės dvare, kuriame buvo suformuoti pirmieji batalionai. Į minėjimą yra kviečiami ir JAV bei Kanadoje dabar gyvenantys buvę "Tėvynės apsaugos" savanoriai. Minėjimo komisijos adresas: Vilnius, 49 Architektų 102-27. Laišką taip pat pranešama, kad yra rengiamas spaudai leidinys "Sedos kautynių fragmentai". Pridėtas šių kautynių dalyvio Prano Namajūno pasakojimas, kurį čia spausdiname. RED.

Baigiasi šautuvų ir kulkosvaizdžių šoviniai. Bolševikų lavinos plikomis rankomis nesulaikysime. Pasigirdo skryninko Narbučio įsakymas: "Atsišaudydami traukimės". Mūsų skyriaus likę gyvi vyrai Pranas Čepėnas, Aleksas Talanskas, Alfonsas Saimininkas, Antanas Palvenis ir aš išsokome iš apkasų ir, priartėję prie Sedos miestelio pastatų, vis pašaudydami, slinkome bažnyčios link.

Tankas sunaikintas

Priartėję prie bažnyčios, pamatėme prie jos bolševikų tanką. Kulkosvaizdžių ugnimi jis be paliovos spjaudė į kitoje upės pusėje esančią pievą, per kurią traukėsi kito būrio vyrai. Staiga išgirdome stiprų sprogimą. Tankas užsiliepsnojo. Ačiū Dievui, tai nežinomas tankų naikintojas pancerfausto (prieštankinis ginklas) patronu sunaikino ugnimi spjaudančią metalo dėžę. Tankas pasidarė negrėšmingas, bet bolševikai, prasiveržę į miestelio vidurį, iš sunkiųjų kulkosvaizdžių šaudė į pietinę Varduvo upės pusę, kur kėlėsi nemažai Sedos gynėjų.

Įbėgę į bažnyčios šventorių, pamatėme iš kitos upės pusės mūsų link pastumtą mažą valtelę. Penkiese į ją nebūtume galėję sutilpti. Pranas Čepėnas, turėdamas didesni patyrimą, įsakė: dvišios skubiai kel-

PRANAS NAMAJŪNAS

kitės ir, atstūmę mums valtelę, traukėtos ne per pievą, bet upės pakraščiu į pietus. Mes trise dengsime atsitraukimą. Prigulė jis prie rusiško kulkosvaizdžio, o mes leidome šūvį po šūvio iš savo prancūziškų šautuvų į puolantį bolševikų.

Talanskui ir Palveniui įsakymo kartoti nereikėjo. Jie labai greitai persivertė į kitą drumzlinos upės pusę, pasiuntė mums valtelę. Žaibiškai į ją išėjo, kaip mat persikėlėme. Patraukėme medžiais apaugusiais krantais, kurie mums slėpė nuo bolševikų akių. Ten mūsų laukė Palvenis ir Talanskas. Į pietų pusę traukėmės ne atsitiktinai — dumblini krantai ir gana gili Varduvo upė bolševikų tankams buvo neįveikiama kliūtis. Jie, pralaužę mūsų pasipriešinimą, puolimo smaigalį nukreipė į vienintelį tankams įmanomą kelią — tiltą prie Plechavičiaus malūno.

Ten dar ilgai tęsėsi kautynės, kol visiškai baigėsi mūsų vyrų šaudmenys. Sedos gynybai be prieštankinės artilerijos ir pancerfaustų nesugebėjo išlaikyti strateginio tilto ir pradėjo trauktis Dagių plentu Barstyčių link. Ten buvo iš anksto iškasti prieštankiniai grioviai ir paruošti gynybiniai apkasai pėstininkams.

Vokiečių kuopoje

Mes penkiese patraukėme pietvakarių link, norėdami susirasti koki nors karinį dalinį ir prie jo prisijungę, trauktis į Tilžę. Taip pasiūlė Pra-

nas Čepėnas. Ir tai buvo išeitis. Bolševikai, pagrindinį puolimą nukreipę į Barstyčius, jo neplėtė pietryčių pusėn, palikdami erdvę kitiems savo daliniams, kurių uždovtis buvo užimti Telšių miestą.

Telšius bolševikai užėmė spalio 9 dieną. Purvini ir alkani, nešėmės šautuvus, kuriems teturėjome tik po kelis šovinius. Pranas Čepėnas niekaip nenorėjo skirtis su jam patikėtu lengvuju kulkosvaizdžiu. Vakarpas susitikome su vokiečių kuopa, judančia į Šilutę. Čepėnas, laisvai kalbant vokiškai, kuopos vadui papasakojo apie Sedos kautynes ir prašė mūsų visų vardu priimti mus į jo kuopą. Kapitonas sutiko, pavalgydino, išdavė kiekvienam po milinę. Milinės buvo apynaujos, matyt, paliktos žuvusių kuopos kareivių, mat kritusių karius vokiečiai laidodavo be milinių, idėję į karstą arba, jo nesant, į specialų popierinį maišą. O mūsų skyriaus ir viso būrio milinių likimas kitoks.

Be milinių

Prieš pat kautynes, maždaug 13 val., kuopos virėjai Kirdeikis ir Vanagas atvežė mums anksčiau laiko pietus. Mūsų būrys, papietavęs ir laukdamas kautynių, nutarė savo naujas milines pasiūsti kartu su kuopos virėjais užnugarin. Spalio 7-osios popietė buvo šilta ir saulėta. O kautynės, kaip mums buvo pasakyta, truks neilgai, nes vokiečių tankai bus pasiūsti į priešpuolį prieš mūsų pozicijas puolantį bolševikų. Taigi nutarėm pasiūsti su mundurais. Cheminių piestuku tvarkingai užrašė savo pavardes ir dalinio numerius, sukrėmė į virėjų pastotę visas milines, kurias jie ir išgabeno iš pirmųjų linijų.

Keli vyrai, tarp jų ir mes penkiese, vėliau galėjome dėl tokio lengvabūdiško žingsnio. Keletas vyrų, kautynių metu patekę bolševikams į nelaisvę, turėjo kėsti šaltį maždaug iki lapkričio pabaigos. Juos išvežant iš Daugilio belaisvių stovyklos į Sibirą, buvo išduotos šimtaišulės. Neapgailestavo tik žuvusieji. Milinės jiems nebebuvo reikalingos. Juos palaidojo vien su bal-

Babelio bokšto dialogas

VILIUS BRAŽENAS

Esu bandęs spaudoje atkreipti dėmesį į bandymą sujaukti politinį žodyną iki tokio laipsnio, kad terminai arba prarastų savo tikrąją reikšmę, arba pasidarytų neaiškūs, arba tą reikšmę net pakeistų. Tikiuosi, jog Vladimiro Žirinovskio iškilimas ir retorika padės daug kam pamatyti terminologinį chaosą. Jis savo KGB-istinių bei imperialistinių sąjūdį išdrįso pavadinti Rusijos liberalų demokratų (ar liberaline demokratine?) partija.

Jau seniai krito akin bandymai Amerikoje vienu terminu išstumti iš politinio žodyno kitą terminą ir tuo būdu pamažu ištrinti jį iš politinės sąmonės. Prez. James Carterio "liberalų" ekipa, pavyzdžiui, pasitarnaudama globalistams, bandė "žmogaus teisėmis" išstumti iš apyvartos "nepriklausomybę".

Iš "apvalaus stalo" dienų žinome, kaip Lietuvos okupuotas buvo alergiškas žodžiui "nepriklausomybė". Jau pirmos okupacijos metu sovietai išniekino žodį "išvadavimas", juomi pakeisdami "okupaciją". Vergija virto "laisve", tauta — "nacija", tėvynė — "gimtuoju kraštu" ir t.t.

tiniais, nes mundurus, batus ir kėles bolševikų kareiviai buvo jiems nutraukę, kad galėtų iškeiti ir samagoną (naminę degtinę).

"Lietuviai — geri kariai"

Taip mes, buvę Savanorių divizionų pirmos kuopos kareiviai, po nesėkmingų Sedos kautynių tapome "N" vokiečių kuopos kariais! Kadangi beveik neturėjome savo prancūziškiems šautuvams šovinių, iš vokiečių kuopos atsargų gavome vokiškus šautuvus su daugybe šovinių. Prano Čepėno kulkosvaizdžiui atsirado ir rusiškų šovinių.

Pirmąją po kautynių naktį miegojome stipriu miegu. Anksti rytą gavę sausą davinį, tęsėme žygį Klaipėdos-Tilžės plentu. Šią svarbią magistralę bolševikai stengėsi perkirsti, norėdami nutraukti vokiečių kariuomenei, esančiai Klaipėdoje, tiekiamą. Matyt, jie nesitiekė spalio 7 dieną pradėtų puolimų užimti Klaipėdą. Kaip vėliau paaiškėjo, šia kryptimi veržėsi ir lietuvių 16-osios divizionų, vadovaujamų Adolfo Urbšo, raudonieji daliniai. Atžygiavusi prie Ušėnų gyvenvietės, kuopa išsikasė apkasus ir laukė bolševikų puolimo.

(Bus daugiau)

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų)
Prima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus prima pacientus ir vakarais

Atrodo, komunistai prisidėjo ir prie "demokratijos" prasmės sugniuždymo, pavadindami trioniškus Kinijos, Rytų Vokietijos režimus "demokratiškomis respublikomis". Tuo pačiu, žinoma, buvo suteptas ir terminas "respublika". Vis dėlto tas terminas gali būti mažiausiai iškreipiamas, nes visos "respublikos", net komunistinės, turi šokią tokią konstituciją kaip pagrindinį valstybės įstatymą. Žinoma, klausimas — kokia ta konstitucija, ir kiek jos laikomasi.

Mažiau pastebimas mažosios tautos žalingesnis dažnas ir jau gerokai įsigalėjęs išstūmimas žodžio "laisvė", pakeičiant jį beveik nieko nebeapsakanti žodžiu "demokratija". Šiuo metu, pavyzdžiui, stebime Jelcino "demokratiją" besivaržančią su Žirinovskio "demokratija" Rusijoje.

JAV-bėse tikrąją valstybės santvarką nusakantį terminą "respublika" irgi bandoma pakeisti "demokratija", nors pastarasis terminas nerandamas nei JAV nei 50-ties valstijų konstitucijose. Visur kalbama apie respubliką.

Tai primena bandymą atkreipti tautiečių dėmesį į terminologijos sujaukimą. Parašiau "Vilčiai" Vilniuje straipsnį "Nei Amerika demokratija, nei naciai dešinieji". "Nacizmas", "naciai" terminas ypač aiškiai parodo sąmoningą terminų iškraipymą tam tikru tikslu. Konservatyvioje JAV spaudoje teko užtikti įdomią žinią tuo klausimu. Esą Niurnbergo teisme sovietiniai "teisėjai" pasipriešinę Hitlerio partijos minėjimui tikruoju jos vardu — "Nacionalinė socialistinė darbo partija". Mat NSDP aiškiai rodo, jog hitlerininkai iš tikrųjų buvo socialistai, lygiai kaip ir sovietiniai komunistai... Tuo būdu iš karo nusikaltėlių teismo eigos išnyko žodis "socialistas". Politinė arenona iš tenai legaliai įžengė "nacizmas".

Tuo pasinaudojama sovietų "Agitpropo" ir KGB propagandos mašina užsimojo pakirsti pastikėjimą tautinėmis grupėmis (nacionalistais) ir antikomunistais, siekdama tuo būdu prislopinant jų balsus apie sovietinį terorą pavergtuose kraštuose. Su Vakarų "liberalų" pagalba ruduosius socialistus — "nacių" įbruko politinio spektro dešinėn. (Mat jie, susipykę su sąjungininkais sovietais, pagaliau kariavo prieš komunistus). Tuo būdu kiekvienas tautininkas ar antikomunistas pasidarė nacių taikiniu. Vakaruose tai sudarė labai keistą anti-anti-komunistų kategoriją, išibrovusią net ir nuo komunizmo pabėgusiųjų tautybių tarpą. Su tuo man yra tekę artimai susidurti.

Sovietų Sąjungai griūvant, "liberalų" (išsigimusių iš klasikinio liberalizmo) dominuojama JAV žinyba bandė dešinišiais ir konservatorišiais vadinti pačius kairiausius ir socialistiškiausius Sov. Sąjungos komunistus. Tuo buvo ne tik keliamas sąmyšis JAV visuomenėje, bet ir metamas šešėlis JAV konservatoriams, nors pastarųjų valstybinę pažūrą remiasi įsitikinimu, jog piliečiai turi įgimtą, Kūrėjo suteiktas teises, kurių vyriausybė neturi teisės paneigti, privalo jas ginti. Priešingai socialistams JAV konservatoriai tiki į mažą, apribotą teisių decentralizuotą vyriausybę, neturinčią nei reikalo, nei teisės kištis į visas, konstitucijoje jai nenumatytas gyvenimo sritis. Todėl net ir Kanados "konservatorių" vargu ar tinka tas pavadinimas.

Tai tik dalis įsidėmėtinų bandymų Vakaruose sukelti Babelio bokšto nesusikalbėjimo sąmyšį. Kai diskutuojame dialogo su tautiečiais Lietuvoje klausimą, turėtume pirmiausia bandyti susikalbėti savo tarpe, išeivijoje, dėl tikslinės bei aiškesnės terminologijos. Po to gal būtų lengviau aiškintis ir suprasti, ką reiškia terminai "liberalai", "konservatoriai", "dešinieji", "kairieji" ir kitokie Lietuvos politikoje. Antraip bus sunku pralaužti ir šiaip jau storą nesusipratimų bei nesusikalbėjimo sieną.

Siesta TRAVEL
DIANA MACHANAUSKAITĖ
AGENTŪROS ATSTOVĖ
Kelionių specialistė Rytų Europai, Kubai, Vidurinei Amerikai ir Karibų saloms
879 St. Clair Ave. West, Toronto, Ontario M6C 1C4, Canada
Tel. (416) 653-3333 • Fax (416) 656-8574
Registracijos nr. 04086815

HOMELIFE
Realty One Ltd.
MARIJANA MCKINNON
— Imigrantams informacija apie paskolas
— Nemokamas namo įvertinimas
— Po to, kai man tarpininkaujant pardavėte savo namą, gaunate nemokamą namo apžiūrėjimą (Home Inspection), atliekamą **Baltic Construction**
— Seminaras namų pirkėjams sausio 18 d.
Patarnavimas ir patogumas
Tel. (416) 763-5161 2261 Bloor St. W.

BALTIC CONSTRUCTION
Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, istaigų ir vasarnamių
• stalius darbai • vidaus sienų įdėjimas • dažymas • elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas • stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų sutvarkymas • prieplaukos • garažai • tvoros • medžių pjovimas • virtuvės, vonios remontas ir apdaila • rūšių įrengimas • šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas • plytelių įdėjimas • pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius • namo apžiūrėjimas • 17 metų patirtis • Nemokamas įkainavimas
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.

NORDLAND EXPRESS
Nemokamas siuntinių paėmimas
Toronto ir apylinkėse susitarus tel. 535-5000
Hamiltonė ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. 1-800-561-3113
(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 830 Main St. East)
Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113
Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113
St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. 1-800-561-3113
Standartiniai maisto siuntiniai
Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščio.
Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.
Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.
Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario
(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida
Nordland Express perduoda pinigus — greitai ir saugiai — tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis — tik 4% plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma	.....	.....
Perkėlimo mokestis - 4%	.....	.....
Pristatymas	....12.00.	....15.00.
Viso	.....	.....
Siuntėjas:	Gavėjas :	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
Tel:	Tel:	.....

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą Nordland Express vardu ir siųskite:
Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.
Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

Sidabro nei aukso neturiu...

Vilkaviškio vyskupo JUOZO ŽEMAIČIO, MIC, kreipimasis į tautiečius Kanadoje

BRANGŪS TAUTIEČIAI,

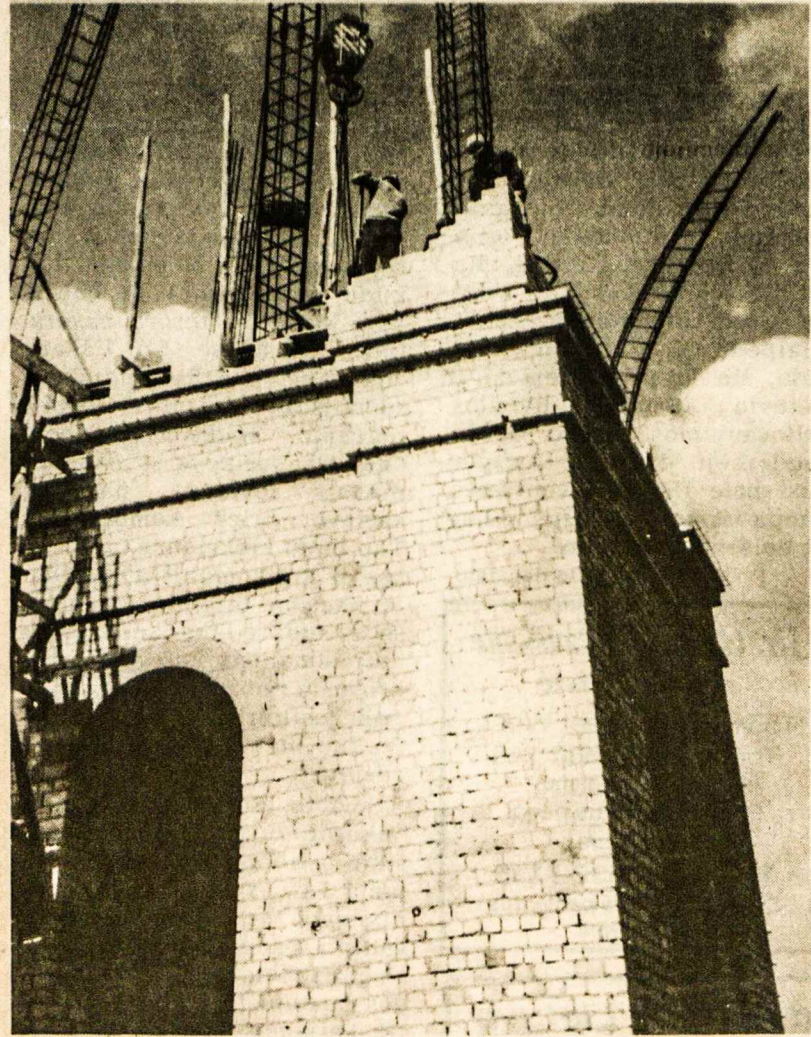
Siunčiu Jums nuosirdžius sveikinimus iš Tėvynės Lietuvos, pradedančios ketvirtuosius nepriklausomo gyvenimo metus. Ypač sveikinu išėjusius iš Vilkaviškio vyskupijos, jų vaikus ir vaikaičius. Mes čia, Lietuvoje, žavimės Jūsų pastangomis išsaugoti tai, kas brangiausia: katalikų tikėjimą ir meilę gimtajam kraštui. Tie du dalykai vienija visus tautiečius, kokiame žemės rutulio kampelyje jie begyventų.

Bet ugnis nekurstoma gesta. Taip ir mums, žmonėms, laikas nuo laiko reikia susitelkti, atsinaujinti, pasiraginti. Tuo tikslu vasario mėnesį į Kanadą atvyks Vilkaviškio klebonas ir dekanas kun. Vytautas Gustaitis. Nepaisydamas to, kad yra nepaprastai užimtas, organizuoja ir vadovauja Vilkaviškio katedros atstatymo darbams, jis ryžosi vykti į Kanadą, aplankyti čia įsikūrusių lietuvių bendruomenių, praveisti rekolekcijas.

Mes, brangieji, negalime su Jumis pasidalinti medžiagiais ištekliais. Atsikuriančios valstybės išgyvenami ekonominiai sunkumai daugiau ar mažiau sleigia daugumos gyventojų pečius. Ne išimtis ir Bažnyčia, kuri taip pat nelengvai sprendžia ekonomines problemas. Bet dvasiniais turtais, kuriuos, meilingai Apvaizdai globojant, kaupėme ir saugojome ilgus okupacijos metus, esame pasiruošę mielai pasidalinti. Be to, pereinantis metais mus labai sustiprino ir padaršino Šventasis tėvas, apsilankydamas mūsų Tėvyneje. Tos kelios dienos, kai mes jo klausėme, kaip mes jo klausėme, kaip mes jo klausėme...

Juožas Žemaitis, MIC, Vilkaviškio vyskupas

1994 m. sausio 10 d. Marijampolė

Vilkaviškio katedros statyba, nors lėtai ir sunkiai, vyksta žiemą ir vasarą. Katedra buvo sugriauta II D. karo metu

sėmės, kartu su juo meldėmės, buvo tarsi didžiulės rekolekcijos visai tautai, kurioms vadovavo pats Kristaus vietininkas Jonas-Paulius II. Tomis nuotaikomis tebegyvename iki šiol. Todėl drįstu priminti apaštalo šv. Petro žodžius, pasakytus luošam elgetai, prašančiam išmaldos: "Sidabro nei aukso aš neturiu, bet ką turiu, tą duosiu. Jėzaus Kristaus Nazariečio vardu kelkis ir vaikščiok" (Apd 3,6).

Žinoma, mes negalime daryti stebuklų; gydyti ligonių, prikelti mirusių, bet tikime, kad Dievo malonė yra pakankamai galinga, jog, pasinaudodama mumis, kaip menkais įrankiais, prikeltų sielas iš dvasinės mirties nuodėmės, išgydytų sielų žaizdas. Juk tokius stebuklus daro kiekvienas kunigas, kai Kristaus vardu atleidžia nuodėmes ir broliškai sustiprina bei padaršina einančius išganymo keliu. Todėl kviečiu visus kuo gausiau dalyvauti šiose rekolekcijose, sustiprinti ir atgaivinti savo sielas, paruošti jas susitikimui su prisikėlusiu Kristumi.

Naudodamasis proga, noriu nuosirdžiai padėkoti visiems, kurie parėmė ar yra pasiruošę paremti Vilkaviškio katedros ir kitų mūsų vyskupijos šventovių statybos darbus.

Dar kartą dėkodamas visiems geradariams, meldžiu Aukščiausiąjį palaimos ir Švč. Mergelės Marijos globos Jums ir Jūsų seimoms.

Iš Lietuvos atvyko penkiolika jaunų vyrų, norinčių įsijungti į pranciškonų vienuoliją. Nuotraukoje jie lietuvių pranciškonų centre Kennebunkporte, Maine

Išblaškyta vienuolija atsikuria Lietuvoje

Lietuvos pranciškonų vyresnysis — provincijolo įgaliotinis kun. ASTIJUS KUNGYS, OFM, apie savo vienuolijos pirmuosius žingsnius atgimusiame Lietuvos respublikoje

VINCAS KOLYČIUS

Prieš Kalėdas į Toronto Prisikėlimo parapiją atvyko iš Lietuvos jaunas, 30 m., pranciškonas kun. Astijus Kungys. Jis čia vadovavo adventiniam susikaupimui ir ketletą sekmadienį bei kitomis progomis sakė pamokslus. Kun. Astijus sutiko su "Tėviškės žiburių" skaitytojais pasidalinti keliomis mintimis, atsakydamas į klausimus.

— Pirmą kartą lankotės Kanadoje. Visi džiaugėsi ir su jomumu klausėsi Jūsų pamokslų. Kaip atradote savo pašaukimą? Koks buvo Jūsų kelias į kunigystę ir pranciškonus?

— Augau tikėjimą išpažįtančiųjų šeimoje, tačiau apie kunigystę net negalvojau. Bet Dievas atėjo į mano gyvenimą, pakeitė mano ne tik ateities planus, bet ir mane patį. Nežinau, kaip tai įvardinti — atsivertimu ar įtikėjimu. Pirmą kartą taip aiškiai pažinau Tą, apie kurį tiek daug girdėjau, kurį vadinau Tėvu. Suvokiau, kad Jis TĖVAS, kuris myli ir kuris atleidžia, kuris rūpinasi... Tai buvo mano gyvenimo Geroji naujiena. Atsirado troškimas dalintis ta Gerąja naujiena. Įstojau į Kauno kunigų seminariją, o po pusmečio (slaptai) į pranciškonų vienuolyną.

— Šiuo metu Jūs esate lietuvių pranciškonų provincijolo delegatas Lietuvai, kitaip sakant, pranciškonų viršininkas Lietuvoje. Papasakokite apie pranciškonų veiklą Lietuvoje.

— Lietuvos pranciškonų Šv. Kazimiero provinciją sudaro broliai, gyvenantys JAV, Kanadoje ir Lietuvoje. Provincijos centras — Kennebunkport, Maine. Lietuvoje esame 12 kunigų, 12 klierikų, 14 kandidatų. Centras — Kretingoje. Kaune pradėta klierikato statyba. Esame kviečiami atvykti pastoraciniam darbui į Vilnių. Reikalingos patalpos noviciatui. Šiuo metu jų neturime ir esame priversti siųsti naujokus į Kennebunkportą, (JAV).

Gal keistai nuskambės, bet noriu papasakoti apie Viešpaties veikimą mūsų bendruomenėje, kai 1976 m. mirė paskutinis pranciškonas kunigas Lietuvoje, kaip pogrindyje vėl viskas atgimė ir kaip iš jo išvedė, kaip išlaisvino iš

baimės dvasios. Jis parodė reikalingumą gilintis į Šv. Rašto prasmę. Mes rinkdavomės ketvirtadieniais Kretingos šventovės bokšto kambarėlyje ir skaitydavomė Gerąją naujieną — Šv. Raštą. Skaitančiųjų būrys augo. Daugelis jaunų žmonių kalbėjo, kaip jie pažino Dievą, kaip jie atėjo į tikinčiųjų Bendriją. Prisimeniu "galingą" jaunimo vasaros stovyklą Giruliuose, kurioje Viešpats daugelį išlaisvino iš nuodėmės valdžios ir įkvėpė gyvybės bei meilės dvasią. Negaliu nesidžiaugti Jo veikimu evangelizacinių misijų metu, kai vykdavome į miestų ir kaimų mokyklas bei šventoves, kai žmonės apsisprendavo už gyvenimą su Dievu.

Tiktai Jam veikiant buvo įsteigta Katalikiška vidurinė mokykla Kretingoje (prieškarinė pranciškonų gimnazija), kurioje mokosi 840 mokinių ir dirba apie 60 mokytojų. Tik Jam reikia dėkoti už Šv. Antano kolegiją, už visus pasižįstusius dėstytojus, už studijuojantį jaunimą, pilną ryžto dalyvauti Katalikų Bendrijos atnaujinime. Dėkojame ir už geradarius ir kolegijos rėmėjus.

— Esate katalikiškos kolegijos rektorius. Papasakokite plačiau apie šią instituciją.

— Kretingos Šv. Antano kolegija yra vienintelė Lietuvoje valstybės neišlaikoma katalikiška mokslo institucija pasauliečiams, savo veikimui turinti hierarchijos pritarimą ir Lietuvos Šv. Šv. ministerijos leidimą teikti krikščioniškos pedagogikos specialybės diplomą. Kolegija, būdama privati mokyimo institucija, išsilaiko iš studentų įmokų už mokslą ir geradarių aukų. Į kolegiją priimamas konkurso būdu vidurinė mokyklą (gimnaziją) baigęs jaunimas ir išlaikęs abiturus egzaminus. Mokslas trunka 4 metus. Už mokslą studentai moka mokesť. Jie studijuoja filosofiją, teologiją, pedagogiką, psichologiją, menus. Yra privalomos dvi užsienio kalbos.

Dėstytojai yra ne vien iš Lietuvos. Padeda italas, vokiečiai, austras ir 6 amerikiečiai, todėl dalis paskaitų dėstoma užsienio kalbomis. Kolegija yra kūrimosi stadijoje, ir geradarių dėka galime atnaujinti pastatą, gausinti biblioteką, teikti neturtingiesiems studentams stipendijas ir t.t. Trūksta teologijos dėstytojų. Rėmėjų dėka juos ruošiamo užsienyje. Džiugu, kad Toronto Prisikėlimo parapija dviem liuvono universitetė studijuojančiom studentėm davė stipendiją ir visą išlaikymą. Pranciškonai remia vieną studentą JAV, Augsburgio vyskupija — dvi studentes Vokietijoje. Vysk. P. Baltakio dėka trys studijuoją anglų kalbą ir tikėjimo pagrindus evangelizacijos mokykloje Anglijoje.

Jau buvo kalbėta su Klaipėdos universiteto rektoriumi S. Vaitiekūnu dėl glaudesnio universiteto ir kolegijos bendradarbiavimo mokslo srityje. Daug darbų, daug planų. Svarbu ne tik paruošti geras profesionalus; svarbiausia, kad jie būtų tikintys. Todėl skiriamas išskirtinis dėmesys religiniam ugdymui.

— Spaudoje skaitėme, kad anksčiau kai kurie pranciškonai dirbo Sibire (S. Bytautas), Kazachstane (E. Atkočiūnas). Kai Lietuvoje trūksta kunigų,

kokie motyvai skatina pranciškonus ten vykti?

— Taip. Baigę seminariją į misijas išvyko trys mūsų kunigai. Brolis Benediktas dirbo 6 metus Tadžikijoje, brolis Paulius — 6 metus Sibire, brolis Mykolas jau 7 metai tebedirba Kazachijoje. Jiems pagelbėdavo brolis Edmundas. Manau vienintelis motyvas — skelbti Evangeliją tiems, kurie jos dar nepažįsta bei stiprinti tikėjimą atliekant pastoracinius patarnavimus ten, kur trūko ar nebuvo kunigų.

— Teko girdėti, kad pranciškonai Lietuvoje kreipia ypatingą dėmesį į evangelizaciją. Kokiose srityse ir su kokiais sąjūdžiais ar grupėmis dirbat ir padedat?

— Evangelizacinę patirtį perėmėme iš katalikiškų jaunimo bendruomenių Vakaruose, tačiau veikimo būdai yra diktuojami aplinkybių ir įvairių situacijų. Palaikome ryšius su ateitininkais, skautais, bendraujame su Kauno katalikų bendruomene "Gyvieji akmenys".

— Kaip apibūdintumėte dabartinę religinę dvasinę padėtį Lietuvoje?

— Nėra abejonės — atsinaujinimas religinėje srityje vyksta. Daug žmonių grįžta į Kat. Bendriją, daug suranda Dievą, bet vien tradicija ar tam tikra maldos forma nesubrandins pilnaverčio kataliko, jei nebus rimto religinio mokymo.

— Kokia pagalba šiuo metu Lietuvos pranciškonams labiausiai reikalinga?

— Jei Dievas namo nestato, veltui statytojai vargsta... Todėl pirmiausia prašau užtarimo malda mus lydėti pasirinktame kelyje, o visa kita bus pridėta.

Tėvas Astijus sausio 13 d. grįžo Lietuvon. Pateikdamas paskutinį klausimą maniau, kad jis išskaičiuos begales projektų ir prašys aukų. Kaip matome, jo atsakymas visiškai kitoks. Tačiau pagalbos jiems reikia, nes jų pagrindinis darbas — Lietuvos dvasinis atgimimas. Jų kolegijos pagrindinis uždavinys — paruošti Lietuvai sąmoningas, giliai tikinčias asmenybes, kurios galėtų dėstyti tikybą ir skelbti Gerąją naujieną mūsų tėvyneje.

Pranciškonų adresas Kretingoje: Vilniaus 2, 5700 Kretinga. Jeigu kas norėtų prisidėti prie to misijų darbo Lietuvoje, gali aukoti per pranciškonus Kanadoje arba JAV.

Lietuvių rūpesčiai Lenkijoje

Mokytojų konferencija Punske, kur išryškėjo faktas — Lenkija remia savo tautiečius Lietuvoje, Lietuvą remia juos taip pat, bet Lenkijos lietuvių niekas neremia. Vilniaus kraštas sparčiai lenkėja

IRENA GASPERAVIČIŪTĖ

1993 m. spalio 9 dieną šeštadienį įvyko visų Lenkijos lietuvių mokytojų konferencija. Į ją atvyko keletas svečių iš Lietuvos. Su pranešimu atvyko prof. A. Stanaitis. Atsitiktinai į konferenciją pateko ir Vilniaus mišnininkas dr. B. Makauskas, Lenkijos lietuvių draugijos pirmininkas E. Petruškevičius. Susirinko nemažas būrys lietuvių mokytojų.

Už Lietuvos ribų

Konferencijai vadovavo J. S. Paransevičius. Pirmasis savo pranešimą perskaitė prof. A. Stanaitis, kuris nagrinėjo lietuvių, gyvenančių už Lietuvos sienų, padėtį. Pasakojo apie Pelesos, Gervėčių tautinio, kultūrinio gyvenimo sąlygas. Nagrinėjo Kaliningrado srities problemas. Teigė, jog ten lietuvių padėtis sunkiausia. Viena iš priežasčių — itin didelė to krašto militarizacija. Kaliningrado srityje lietuviškumo atgaivinti beveik neįmanoma. Dalis lietuvių persikėlė gyventi į Lietuvą, iš pasilikusiųjų daugelis paskendusių alkoholio liūne, abejingų tautiniam gyvenimui. Profesoriaus teigė, jog etninės lietuvių žemės Punske, Seinu ir Suvalkų kraštas yra stipriausias. Prelegentas kalbėjo apie Lietuvos lenkų kultūros ir kalbos vystymosi sąlygas. Prie jo išvados, kad Vilniaus kraštas sparčiai lenkėja.

Po jo kalbėjęs dr. B. Makauskas išskėlė mūsų tautinės mažumos problemas. Klausė, ar mes turime moralinę teisę, atsižvelgdami į Lietuvos ekonominę padėtį, prašyti kokios nors pagalbos iš Lietuvos. Teigė, jog mes negalime reikalauti, kad mums Lietuva padėtų. Kiek ironiškai, su aiskia nevilijos gaida, pasisakė mokytojas A. Uzdila. Pasak jo, susidarė paradoksali situacija: Lenkija remia savo tautiečius Lietuvoje, Lietuvą rūpinasi ten gyvenančia lenkų tautine mažuma. Interesai sutampa. Tik mes trūkdomė...

Mokiniai iš rytų

Po trumpos diskusijos, kilusios po prof. A. Stanaičio pranešimo, apie savo problemas pasakojo lietuvių namų direktorius A. Rudys ir jo pavaduotojas A. Bakšys. Jie papasakojo apie savo mokyklą. Mokykla įdomi tuo, kad joje mokosi vaikai iš visos buvusios Tarybų Sąjungos. Jie atvyko iš įvairių vietų: Intos, Vorintos, Tomsko, Omsko, Kišiniovo, Kijevo, Maskvos, Rygos, Karaliaučiaus ir kitur. Buvo vaikų, kurie iš viso nemokėjo lietuvių kalbos, kiti šiek tiek suprato, dar kiti truputį kalbėjo. Lietuvių pedagogų tikslas — kuo greičiau išmokyti vaikus lietuvių kalbos, kad jiems galima būtų dėstyti lietuviškai.

Mokinių kilmė įvairi. Be kitų, daug rezistencijos metu tremtinių anūkų, dalis jau iš mišrių šeimų. Pagal tikėjimą irgi susiskirstė: yra katalikų, pravoslavų, protestantų, net musulmonų tikėjimo vaikų. Atvykusių mokinių charakteris ir pažiūros dažnai jau susiformavę.

mažė, todėl reikia nemažai pastangų, kad lietuvaite iš tikrųjų būtų lietuvaite. Svarbu iškiepyti vaikams meilę lietuvių kalbai, tautai. Mokytojai stengiasi, kad mokiniai susipažintų su Lietuvos mokyklomis, istorija, menu, teatru.

A. Bakšys tvirtino, kad jų mokykla nenori konkuruoti su Vasario 16 gimnazija. Mokyklos vadovai norėtų, kad Lietuvių namuose mokytojai tie, kurie ilgą laiką buvo slavų kalbų įtakoje, o Vasario 16 gimnazijoje — germanų. Į Vilnių iš Rytų atvyktų visi lietuvių vaikai, norintys išmokyti ar lavinti savo tėvų, senolių kalbą.

Baigdami savo pranešimus abu pranešėjai pasiūlė Punske gimnazijai susipažinti ir pabendrauti su jų mokiniais ir mokytojais.

Vėliau vedantis žodį suteikė ketvirtajam konferencijos svečiui Kauno mokyklų muziejaus direktoriui J. Bielskui. Šis trumpai supažindino susirinkusius su lietuviškų mokyklų istorija. Pranešė, jog šiais metais muziejus ypač domisi mokyklomis už Lietuvos ribų. Todėl ir į Punską jis atvažiuo eksponatų rengiamai parodai.

Vietinės problemos

Po šio pranešimo pradėta spręsti mūsų, vietinių, problemas. Punske Kovo 11 gimnazijos direktoriui M. Černelienei trumpai supažindino su naująja mokytojų I. Čepienės ir J. Račiūnienės paruošta Lietuvos istorijos mokyimo programa ir su tos programos recenzijomis.

Vienas recenzentų mgr. K. Skolimowski gana neigiamai vertina programą. Ypač priekabūs, kai kalbama apie Lietuvos ir Lenkijos santykius. Tačiau jis stengiasi savo nuomonę argumentuoti. Kitas projekto recenzentas — prof. E. Mierzwa. Jis kritikuoja programą, net nesistengdamas savo teiginį paremti faktais. Jo recenzija grynai emocinio pobūdžio. Šį klausimą nutartai svarstyti specialiaame dartiniam posėdyje, dar kartą analizuoti ir Lietuvos istorijos mokyimo programą, ir recenzijas.

Konferencijos pabaigoje, paaiškėjus, jog šiemet pasibaigė lietuvių kalbos mokytojų patarėjų R. Sidarytės sutartis su kuratorija, buvo pasiūlyta išrinkti naują kandidatą. Kandidatų lietuvių kalbos mokytojų patarėjų išrinktas mokytojas A. Uzdila.

Dalyvių kalbos

Konferencija buvo įdomi ir vertinga. Turėjome progos susipažinti su įdomiais žmonėmis, išklausti jų pranešimus ir apsvaistinti savo problemas. Tačiau man, kaip lietuvių, itin strigo pasisakysiu kalba. Dauguma kalbėjo labai netaisyklingai. Svarbiausių sintaksės, stiliaus, kirčiavimo ir tarties klaidų neišvengė ir kai kurie atvykę svečiai. Mes patys, dažniausiai kalbantys tarmiškai, neturime daug progų girdėti taisyklingą ir švarią nuo įvairių barbarizmų lietuvių kalbą. Tuo labiau oficialiuose susitikimuose gera būtų klausytis gražiai ir taisyklingai kalbant. Labai gaila, kad į šią konferenciją negalėjo atvykti prof. Z. Zinkevičius. Iš jo mes tikrai daug ko galėtume pasimokyti.

(„Aušra“, 1993 m. 19 nr.)

Lietuvių mokytojų konferencijos dalyviai Punske

GINTARAS EXPRESS

1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).

Tel. (416) 604-4400, FAX (416) 604-9748.

Siuntiniai laivu:

1 kubinė pėda ..... **\$7.00** plus \$14 pristatymas arba

1 kg ..... **\$1.20** plus \$14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:

1 kg ..... **\$4.50** plus \$14 pristatymas

Siuntiniai priimami bet kokiame įpakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per **GINTARAS EXPRESS** nemuituojami. Siūlome Jums šventinės gėlių puokštės bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo \$895.

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. — 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. — 4 v.p.p. (šeštadieniais)

Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422
Hamilton: Alfredas Zorkus, tel. (905) 522-9966; Londone: Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.50%
180-364 d. term. ind.	3.50%
1 metų term. indėlius	3.75%
2 metų term. indėlius	3.75%
3 metų term. indėlius	4.25%
4 metų term. indėlius	4.75%
5 metų term. indėlius	5.00%
1 metų GIC-mėn. palūk.	3.75%
1 metų GIC-met. palūk.	4.00%
2 metų GIC-met. palūk.	4.25%
3 metų GIC-met. palūk.	5.00%
4 metų GIC-met. palūk.	5.50%
5 metų GIC-met. palūk.	5.75%
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.00%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.25%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.00%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	5.50%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	5.75%
Taupomąją sąskaitą	2.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.25%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	
nuo	8.00%
Sutarties paskolas	
nuo	8.00%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	5.75%
2 metų	6.50%
3 metų	7.00%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	5.50%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortigijus iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių**Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas**

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS (RENGIMUS)

Skambinti **Vytui tel. 200-8960** arba **236-9071**, Toronto. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuteri)

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

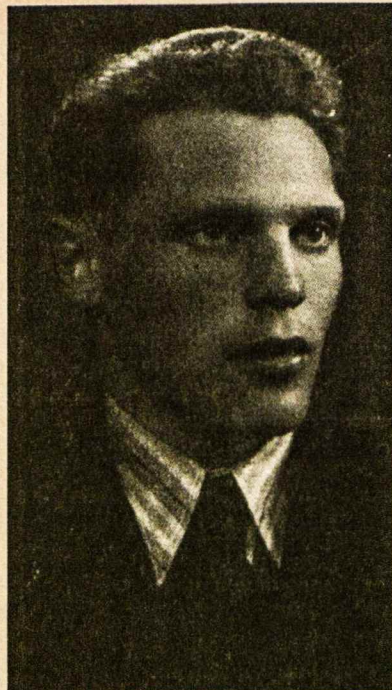
DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

ALFONSAS VIETRINAS, Lietuvos sporto žymūnas, jaunystėje 1940 m. Kaune. Jis yra buvęs Lietuvos rekordininkas 5 km, 10 km ir maratono bėgimuose

Nuotr. iš A. Suprono albumo

ČESLOVAS KUNDROTAS, naujas Lietuvos maratono rekordininkas Nuotr. iš "Lietuvos sporto"

SPORTAS

— Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS. —
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Trys sporto problemos**ALFONSAS VIETRINAS**

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Išanalizavus sporto judėjimo nuėitą kelių bei radus ką nors gero, naudingo, reikia paimti ir priartinti prie šių dienų sąlygų bei reikalavimų. Tai nelengva padaryti. Per 50 metų daug kas pasikeitė, išstobėjo, tačiau kažkoks ryšys tarp seno ir naujo turėtų būti. Deja, Lietuvos reformuoto sporto veikloje to nėra. Kažkur įstrigo ir I-ji lietuvių tautinė olimpiada, kuri sutelkė pasaulio lietuvių sportininkus ir sustiprino jų tautinę sąmonę.

Lietuvoje rengiama nemažai renginių buvusiu (sovietiniais laikais) žymiu sportininku atminimui: F. Karoblienės, J. Pipynės krosai, G. Sviderskaitės – krepšinio, J. Daniūno, A. Macežinsko – rankinio taurės varžybos ir kt. Be abejonės, paminėti sportininkai nusipelnė pagarbos, ir panašūs renginiai puošia sporto judėjimą, tačiau apmaudu, kad nesimato ir prieškarinių laikų sporto korifėjų: K. Dineikos, J. Ereto, S. Dariaus, A. Jurgelionio, A. Augustausko, V. Grišnovo, V. Dzindiliausko bei kitų pavardžių, nusipelnusių savo darbais tautos pagarbą.

Kaip reikia tokių požiūrių į praeitį suprasti: apsirinkimas, nuovokos stoka, ar nepagarba tautos praečiai? Kažkam nepatiko "buržuazinės" Lietuvos sportinė veikla ir patyliukais praeina pro šalį to, kas brangu ir miela kiekvienam tėvynės patriotui. Tačiau reikia turėti tolerancijos lietuvių sporto pradininkams, paukujusiems tam visą savo gyvenimą.

Neseniai įvyko pasikeitimai sporto departamente: generalinis direktorius A. Raslanas atleistas iš pareigų už finansinės disciplinos pažeidimus. Į jo vietą paskirtas V. Nėnius, buvęs "Žalgirio" CT pirmininkas, Lietuvos sporto federacijų prezidentas. Ne per seniausiai min. pirm. A. Šleževičius, kalbėdamas su žurnalistais ir sporto federacijų pirmininkais apie Lietuvos sportą, pažymėjo, kad sportas neturi būti nei dešinysis, nei kairysis. Tai buvo skardūs ir džiuginantys žodžiai. Bet jis tikriausiai tik pajaukavo, ir yra toli nuo teisybės. Sportas – tai valstybės gyvenimo dalis, juo labiau, kad kairiųjų rankose – svarbus partijos ideologijos ir propagandos ginklas. Juokai lieka juokais, bet kažkas būsimam spektakliui "Lietuvos sporto tragiškoji komedija" pagrindinį vaidmenį patikėjo buvusiam "Žalgirio" CT pirmininkui.

Kas šiandieną gali tvirtinti, kad atsakingas departamentu direktorius V. Nėnius bus bešališkas? Tiesa, V. Nėnius lyg praregėjo, atsiskak partijos interesų ir pasuko į "suvpusio" kapitalizmo pusę. Bet ar

čia nepasleptas gerai užmaskuotasėjimas? Ar nebus čia tik dvilypis žaidimas su vienu nežinomuoju – "iš kairės į dešinę ir atgal"?

Lietuvos komunistai – sovietinių laikų palikimas. Bet savaime aišku, kad visiems lipdyti vienodų etikečių negalima. Jų tarpe galima rasti puikių žmonių ir gerų specialistų.

Kyla klausimas – kam prireikė kaitaliooti sporto vadovų pareigas, jei patyrę organizatoriai, nemažai pasidarbavę Lietuvos sportui, galėjo ramiai, be nuostolių pertvarkyti mūsų sporto reikalus iš vienos sistemos į kitą? Tai būtų geriausias pertvarkos variantas, kuris nepašalintų normalaus darbo ritmo. Deja, viskas įvyko kitaip. Todėl jokių būdu negalima sutikti, kai šalinami geri specialistai.

Sportas – valstybės kultūros ir pažangos dalis, sveikos tautos rodiklis. Jo vairs turi būti patikimose rankose, ir į jį negalima žiūrėti iš savo varpinės pozicijų. Todėl, kol sportui vadovaus buvę ištikimi partijos darbuotojai, uolūs komunisto idėjų sklaidėjai, Lietuvos sportas buvo ir bus kairysis.

Mafija pasiekė NHL

Mafijos ranka pasiekė NHL žaidėjus – gruodžio 16 d. pranešė voikiškas savaitraštis "Bild am Sonntag" (tiražas 2.5 mil. egz.). "Rusai žaidėjai uždriba milijonus dol., tad jų tėvų ir giminių apsaugai Maskvos, St. Peterburgo, Kijevo padūgnės reikalauja bent 10,000 dol. "apsaugos" pinigų..."

Savaitraštis išskiria Darių Kasparaitį, žaidžiantį "NY Islanders" klube. Lietuvis savaitraščio sporto bendradarbiui pasakė: "esu gimęs Lietuvoje, mane tas neliečia". Tačiau vasaros metu Darius, viešėdamas Maskvoje, girdėjęs apie 10,000 dol. reikalavimus. Jie jam pasakė: "Tu uždribi užsienyje daug pinigų, tad dalį turi atiduoti". Toliau D. Kasparaitis sako: "Pažįstu keletą padūgnių Lietuvoje. Jie mane užtikrino, kad ir toliau žaisčiau be jokios baimės, nes 'jie' apsaugos mano tėvus, gimines".

***

Valdas Ivanauskas po keturių bausdus savaitę vėl pasirodė Hamburgo SV vienuolikių rungtynėse prieš daugkartinį Vokietijos meistrę "Schalke 04" klubą. Lietuvis sužaidė silpnokai. Spauda rašė, kad Valdas vengia dvikovos, bijodamas pamatyti raudoną kortelę, nėra toks veržlus kaip anksčiau. Tačiau jo "kaina" išaugo iš 1,3 mil. markių iki 2,5 mil.

***

"Real Madrid" penketuke žaidžia R. Kurtinaitis, A. Sabonis ir J. Arlauckas. Rimas ir Arvydas mėgina Arlaucką mokyti lietuvių kalbos, tačiau tai sunkus darbas, nes Joe neprisipažįsta esąs lietuvių kilmės! K. B.

Lietuviai garsėja

Liuksborge per tarptautinį maratoną Česlovas Kundrotas atbėgo pirmas. Jo laikas buvo 2:13:28. Jis tapo ir naujuoju Lietuvos maratono rekordininku. 1992 m. Liuksburburgo maratone Kundrotas buvo taip pat pirmas, prabėgęs distanciją per 2 valandas 15 min. ir 41 sek.

Č. Kundrotas, 31 metų amžiaus, gyvena Šiauliuose. Treniruojasi pats vienas, tačiau, prieš varžybas jam patarinėja buvęs daugkartinis Lietuvos čempionas vilnietis Romas Sausaitis. Šiuo laimėjimu Č. K. pagerino Lietuvos maratono rekordą, kuris iki šiol priklausė vilniečiui Anatolijui Baranovui, jo pasiekta 1975 m. Užgorode (2:15:16).

1993 m. Č. Kundrotas yra laimėjęs tradicinį 30 km bėgimą Trakai – Vilnius. Jį IV-jų PLS žaidynių metu 1991 m. pirmuoju prabėgo mūsėkis Andrius Klemas iš Vašingtono. Esame anksčiau sporto skiltyje rašę apie Č. K. laimėtą trečią vietą 1993 m. Stockholmo maratone. 42 km 195 m atstumo bėgime dalyvavo 9165 bėgikai iš 36 valstybių. I v. laimėjo D. Mbulis iš Pietų Afrikos (2:16:30), II – H. Jonesas – Anglija (2:17:29), III – Č. Kundrotas (2:17:38).

Pagal lengvosios atletikos federacijos duomenis, Lietuvos maratono rekordų statistika yra tokia: Alfonsas Vietrinas – 1949 (2:41:57); Alfonsas Tumėnas – 1955 (2:35:07); 1956 (2:33:09), 1957 (2:31:2); Vytas Selenis – 1959 (2:27:38.2), 1960 (2:23:02); Anatolijus Baranovas – 1967 (2:20:18.2), 1968 (2:20:03.4) ir (2:17:35), 1975 (2:15:16). Pagaliau po 18 metų Baranovo rekordas 1993 m. pagerintas Česlovo Kundroto (2:13:28) Liuksburburge, tarptautinio maratono varžybose.

Kasperaitis

"Lietuvos Aidas" 1993 m. spalio 19 d. laidoje paskelbė žinutę apie antrąjį sezoną NHL lygoje. Niujorko "Islanders" komandoje, žaidžiantį lietuvių.

"Kasperaitis į Lietuvą negrįš... Šeštadienį Ostankino televizija parodė interviu su Dariumi Kasparaitiu. Šis buvęs Lietuvos ledo ritulininkas kurį laiką žaidė Maskvoje, o po to išvyko į užjūrį. Pakartojęs jau ne kartą girdėtą istoriją, kaip jį pradėjo gerbti po to, kai jis emė muštis su visais iš eilės, nepaisydamas nuopelnų ir amžiaus. Kasparaitis pasakė, kad nežada grįžti į Lietuvą. Ateityje, nusipirkęs namą, jis pasims ir tėvus, kurie Lietuvoje gyvena blogai: Kasparaitis juos išlaiko, nes tėvas "buvo išvytas iš darbo", o motina ir jo neteko."

Ne visi sporto milijonieriai rūpinasi gimtuoju kraštu... Taurių lietuvių sportininkų, kaip Sarūnas Marčiulionis, daug nėra.

"Sport-Bild" rašo, kad 20 metų Dariui Kasparaičiui, "New York Islanders" gynėjui, gresia vieneri metai kalėjimo už tai, kad vairavo automobilį neblaivus ir pralėkė sankryžą, degant raudonai šviesai. Dariaus Kasparaitio nusikaltimai sunkina ir tai, kad JAV-besė vartoti alkoholį iki 21 metų aplamai uždrausta.

Skautų veikla

• Vasario 6 d., 9.30 v.r. "Rambyno" ir "Šatrijos" turtai Lietuvos kankinių šventovėje švenčia Lietuvos nepriklausomybės šventę. Dalyvauja organizuotai Mišiose. Po jų Anapilio salėje iškilmingai sueiga. Visi renkasi parapijos salėje 9 v.r.

• Vasario 8 d., 7 v.v. Lietuvių namuose L.K. Birutės vyr. sk. draugovės sueiga aptarti Kazuko mugės reikalus.

• Sausio 23 d. "Rambyno" ir "Šatrijos" turtų 66 skautai-tės ir 30 tėvelių iškylovo Kortright Center parke. Čia jo tarnautojai iškylojaujos supažindino su žvėreliais, paukščiais, jų priežiūra bei maitinimu. Papasakojo apie indėnus ir vadovavo trims žaidimams pagal iškylos temą. Antroje dalyje, jau savų vadovų priežiūroje, pasportuota su roguetėmis ir slidėmis. Užbaigimui atvirame ore skaniai pasivaista v. sl. J. Yčienės paruoštais šiltais užkandžiais. Dalyviai dėkingi turtininkams už įspūdingą iškylą. M.

Ivairios žinios

Litas ir tvirta valiuta. Dr. Valdas Samonis, Toronto universiteto pereinamojo laikotarpio ekonomikos profesorius, dalyvavęs Tarptautinio valiutos fondo suorganizuotame seminare 1994 m. sausio mėn., ten pareiškė, kad "Lietuvos konstitucija kalba apie Centrinį Banką". Tai esą klaido įsivesti Valiutos tarybą, kokią turinti Estija, bet vistik lito surišimas su tvirta užsienio valiuta yra įmanomas ir pageidaujamas". Geriausiai būtų surišti su Vokietijos markė. Pasak J. Williamsono, Tarptautinės ekonomikos instituto darbuotojo, Latvijos padėtis esanti blogesnė, nes ji savo latui leidusi svyruoti ir neperejęsi į Valiutos tarybos sistemą. Inf.

Paremkite "Tėviškos žiburius" auką, rėmėjo ar garbės penumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA :

3.50% už 90 dienų term. indėlius	
3.50% už 6 mėnesių term. indėlius	
3.75% už 1 m. term. indėlius	
3.75% už 2 m. term. indėlius	
4.25% už 3 m. term. indėlius	
4.75% už 4 m. term. indėlius	
5.00% už 5 m. term. indėlius	
3.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
4.00% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	
5.00% už 3 m. GIC invest. pažym.	
5.50% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.75% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
4.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
4.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
5.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
5.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.75% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
3.00% kasd. pal. sąsk. virš 10,000	
1.75% už kasd. pal. čekių sąsk.	
2.00% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

I M A :

už asmenines paskolas nuo	8.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	5.60%
2 metų	6.25%
3 metų	6.50%
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų	5.50%
(variable rate)	

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortigijus iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortigijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių**Kredito kortelė**

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydžiu, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

GĖLIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIA

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2

(prie Turner & Porter laidotuvių namų).

Paruošiame gėles įvairioms progoms – vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Priėmamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai. Skambinti tel. 536-1994.

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Taisau ir įvedu visų rūšių

- Namų ir automobilių vėsinimo sistemas
- Šaldytuvus, šaldymo sistemas
- Elektrines vėryklas, indų plovimo mašinas
- Skalimo mašinas, džiovintuvus
- Atlieku įvairius vandentiekio (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui

PAGE 370-3539 arba tel. 533-6310 Toronto
(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

SOLD

Expect the best.

DAIVA DALINDA, BBA,

Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

- Visos paslaugos atsikviečiant jūsų gimines iš Lietuvos: išvykčiai, bilietai, drauda.

Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ per Amsterdamą, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Varšuvą arba kitomis jums tinkamomis oro linijomis. Pilna kaina (su mokesčiais) nuo \$1050

Į DAINŲ ŠVENTĘ!

Keliaukite kartu su mūsų meniniais vienetais – "Gintaru", parapijos choru ir kt. birželio gale per Kopenhagą. Pirmiems 65 užsisakiusiems, pilna kaina (su mokesčiais) \$1113
Sekantiems 45 – pilna kaina (su mokes.) \$1165

Į ŠILTUS KRAŠTUS!

Florida, Meksika, Pietų Amerika, Tolimieji Rytai.

Skrydžiai pagal jūsų pageidavimą. Teiraukitės!

Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais į Algi Medelį asmeniškai arba kasdien į Christine (angliškai, rusiškai arba lenkiškai). Norintiems užsisakyti vietas skrydžiams į Dainų šventę patariame nedelsiant tai padaryti.

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570 FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

Ontario provincijos transporto ministerijos pranešimu, greitu laiku bus pradėta naujo greitkelio – 407 statyba. Greitkelis jungsias Toronto vakaruose esantį 403-čiąjį su rytuose į šiaurę einančiu 48-tuoju. Jis būsiąs pirmas Ontario apmokamas kelias ir nuimsias labai didelį 401-ojo greitkelio apkrovimą, dabar kasdien pakeliantį daugiau kaip vieną milijoną autovežimiu.

"The Toronto Star" korespondentas Stephen Handelman 1994 m. sausio 30 d. laidoje rašo apie 1993 m. spalio 12 d. Vilniuje nužudytą laikraščio "Respublika" žurnalistą Vitą Lingį, 33 metų amžiaus. Nurodoma, kad žudikai priklausę "Vilniaus brigadai", finansuojamai buvusį KGB agentų, kurie šiuo metu visoje Rytų Europoje vadovauja organizuotiems nusikaltimams. Virginijus Gaivenis, laikraščio "Respublika" redaktoriaus pavaduotojas, dalyvavo Šveicarijos Züriche surengtoje pirmojoje tokio pobūdžio tarptautinėje žurnalistų konferencijoje, kurioje

pasikeista žiniomis apie organizuotų nusikaltimų būklę pokomunistiniuose kraštuose.

Ontario transporto ministerija praneša, kad gaunanti nusiskundimų dėl keliais važiuojančių sniego valytuvų, kurių negalima pralenksti. Ministerija prašo paskelbti, kad lenkti sniegą valančius autovežimus yra labai pavojinga ir pataria automobilių vairuotojams atsitolti nuo valytuvų per kelėtą šimtų metrų. Tuo reikalu informaciją teikia Anne McLaughlin, tel. (416) 235-4102.

Pilietybės ir imigracijos ministeris Sergio Marchi sako, kad šios dvi sritys yra artimai susijusios, Canadian Scene agentūros pranešimu. Jis užtikrina, jog imigracijos klausimai nebus svarbesni už pilietybės reikalus jo ministerijoje ir jo administracija laikysis atjauciančios, bet tvirtos linijos. Jis norėtų sutrumpinti laukimo periodą pilietybės prašymams ir kuo greičiau sutvarkyti imigrantų prašymus, užsilikusius nuo 1992 metų.

Parama Lietuvos tikintiesiems

1993 metų aukos religinei Lietuvos šalpai Kanadoje

Prisikėlimo parapija	
Toronto	\$14,592.00
Lietuvos kankinių parapija	
Mississauga	11,223.00
Aušros Vartų parapija	
Hamilton	5,601.00
Šiluvos Marijos parapija	
London	1,660.00
Angelų Karalienės parapija	
St. Catharines	1,175.00
Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas	500.00
Lietuvių katalikų misija	
Sudburyje	452.00
Aušros Vartų parapija	
Montrealyje	350.00
Juozas Erslavas iš	
Thunder Bay	250.00
Vysk. J. Edward Troy,	
Saint John, NB	100.00

Iš viso \$35,903.00

1993 metų aukos paskirstytos šitaip: Adomo Jakšto spaus-tuvei \$10,656.00, Popiežiaus ke-lionei Lietuvoje paremti \$1,295.00, Kakių vaikų prieglaudai \$259.00, sumokėta už knygų persiuntimą Kauno kunigų seminarijai \$77.00 ir \$20,000.00 pervesta Religinei

GRYNAS BIČIŲ MEDUS. Gera do-vana pasiūti giminėms i Lietuva susikristalizavusio medaus. Specialus įpakavimas. Didesnius kieki-us pristatui i namus. Kreiptis pas bitininką J. NORKŲ Hamiltone tel. 389-8179. Taip pat galima gau-ti Anapilio knygyne.

IMOKĖJUS PINIGUS I PASLAU-GOS "RŪTA" saskaita, jūs galite aprūpinti Lietuvoje savo gimines, draugus, senelių ir vaikų namus šiais produktais: šviežia skerdiena 50 kg \$165, rūkytos mėsos gami-niais 20 kg \$165, sauso maisto rin-kiniu 50 kg \$165. Perduodu pinig-us iš rankų i rankas neribotais kie-kiais. Užsakovui pageidaujant, ga-vėjas gali gauti per 3 dienas. Maisto užsakymai pristatomi i namus. Teirautis nuo 9 v.r. - 11 v.v. tel. 416-536-4742. Adresas: 919 Dufferin St. Apt. 502, Toronto, Ont. M6H 4B3.

šalpai Bruklne, kuriais parem-tos dvi seselės iš Lietuvos, stu-dijuojančios pranciškonų universi-tete Steubenville, OH, apmokant jų išlaikymą ir mokesčius už mokslą; tai sudarė \$8,930.00 JAV dol. Likusi suma paskirta kate-chetų paruošimo programoms ir stipendijoms per arkivyskupą A. Bačkį paremti jo iniciatyva įsteig-tam religinės pedagogijos skyriui Vilniaus pedagoginiame universi-tete.

Nuoširdi padėka visiems auko-tojams! Kanados lietuvų katalikų centras Pastaba. Šios aukos buvo surink-tos daugiausia per Tikinčiosios Lietuvos dieną, švenčiamą Lietu-vių katalikų parapijose pirmąjį kovo mėnesio sekmadienį.

Paieškojimas

Jonas-Kristupas, Andrius ir Sabina Mončiai ieško Elenos Mon-cy-Defalo, Antano Moncio pus-sesės, gyvenusios Evergreen, Colorado. Rašyti: M. Moncys 5, rue de la Collegiale, 75005 Paris, France.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ "PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: • sienų • avan-dietikio • elektros • keramikos plytelių • stiklo blokų • langų • dažymo ir kt. Įrengiam • rūsius • vonias • pirtis • lauko verandas. Namų perkėji dėmesiai. Visapu-siška namo apžiūra ir praktiški patarimai. Skambinti Alvydai tel. 848-9628

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORI-DOJ. Kambarys ir prausykla, vėsi-nimas, apšildomas baseinas, pus-ryčiai – savaitė \$200. Miegamas kam-barys, bendra prausykla – savaitė \$150. Artį paruošusių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

Kalėdinio susikauptimo Mišios jaunimui Toronto Prisikėlimo šventovėje. Gieda jaunimo choralis, Mišias atnauja kun. ASTIJUS KUNGYS, OFM, Kretingos ir lietuvių pranciškonų viršininkas Lietuvoje bei provincijolo atstovas Lietuvai; šalia Prisikėlimo parapijos klebonas kun. AUGUSTINAS SIMANAVIČIUS, OFM

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos žinios

— KLJS-gos valdyba stengiasi suburti visą Kanados lietuvių jaunimą. Valdyba susitinka bent kartą per mėnesį Toronto Lietuvių namų seklėje ir, kaip statusas reikalauja, šaukia susirinkimus.

— 1993 m. gruodžio mėn. turėjom daug renginių: labai sėkmingas Mišias, pianisto iš Lietuvos Justo Dvariono koncertą, kalėdinį pobūvį ir "Precinct" užėjoje pa-silinksminimą. Sausio mėn. buvo rodomas "Baltic Fire" filmas; su-sitikome su Lietuvos Tėvynės są-jungos valdybos pirmininku Gedi-minu Vagnoriūnu. Pastarasis pa-darė jaunimui gerą įspūdį. Jis išklaušė Ritos Karasiejienės pranešimą apie Dainų ir tautinių šokių šventę. Ona Stanevičiūtė sveičiū papasakojo apie PLJ kong-resą. G. Vagnorius praleido su mumis visą vakarą.

— Kadangi KLJS Mišios sėkmin-gai subūrė daug jaunimo, norė-tume Mišias pakartoti kitose apylinkėse. Organizuojuame Otavoje KLJS savaitgalį. Dabar didžiausias darbas – Kongreso ruošą. At-stovus turime visais atžvilgiais gerai paruošti, kad tinkamai at-stovautų Kanados lietuvių jaunimui.

— 1993-1994 metų Kanados lie-tuvių jaunimo sąjungos valdyba:

pirmininkė Ona Stanevičiūtė, 1324 2nd Conc. Rd. W., Lynden, ON LOR 1T0, tel. 905-627-0624 arba 6 Innisfree Ct., Toronto, ON M6S 3N8, tel. 416-762-5446; vicepirmi-ninkė Daiva Baršauskaitė; išd. Adriana Karkaitė; socialinių rei-kaų vedėjai Audra Paulionytė ir Edis Stanulis; sekr. Daina Batūraitė; kongreso ryšininkė Inga Pivorūtė; korespondentė Aurelija Balaišytė.

Valdybai taipgi dar priklauso

penki ryšininkai – A. Saplys, D. Kalendraitė, M. Spudaitė, M. Šalt-miraitė-Dvarionienė ir L. Celo-ritūtė bei šeši nariai – J. Renčius, V. Karkaitė, J. Freimanas, M. Sta-nevičius, R. Laurinavičius ir K. Baršauskaitė.

Pranešimas

Aštuntasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas įvyks 1994 m. liepos 12-31 d.d. Jis prasi-dės Lietuvoje. Ten programos numatytos Vilniuje, Trakuose, Kaune ir Klaipėdoje. Po to ke-turių dienos skirtos kelionei laivu Baltijos jūroje. Iš Klai-pėdos per Rygą ir Taliną bus pasiektas Helsinkis. Kongreso pabaiga Anglijoje, kur visą sa-vaitę vyks studijų dienos bei

susipažinimas su kraštu pagal pasirinktas programas.

Gautuose bendraraščiuose nurodoma, kad išrinktieji kongreso atstovai dalyvauja visuose užsiėmimuose, o kong-reso dalyviai gali pasirinkti programos dalis, nuo ko ir mo-kestis priklausys.

Pagal nurodytas datas, regis-tracija jau yra pasibaigusi. Bet ji kaip "pavėluota" dar vyk-doma iki 1994 m. kovo 4 d.

Dėl skrydžių nurodoma susi-siekti su "Transeair, Inc." ne-apmokamu telefonu 1-800-666-4901. Yra išsiuntinėti registra-cijos blankai, kuriuos turi už-pildyti kiekvienas-a kongreso dalyvis. Pavėlavusieji prašo-mi paskubėti, nes kongreso da-lyvių skaičius yra ribojamas. Čekius prašoma rašyti "World Lithuanian Youth Assn." vardu ir siųsti šiuo adresu: PLJK re-gistracija, P.O. Box 2812, Spring-field, VA 22152-0812, USA.

Kanadoje smulkesnių infor-macijų teikia KLJS-gos pirm. Ona Stanevičiūtė, tel. 905-627-0624 arba 416-762-5446 ir kong-reso ryšininkė Inga Pivorūtė, tel. 416-233-9092. Inf.

vo esme niekados nebuvome ir ne-būsime svetimi".

Skaitant poeziją, atsitinka nu-stabių dalykų, kai ji atsiveria ne-tikėtomis spalvomis ir prasmėmis. "Visus poetus, kuriuos imuosi skaityti, turiu įsimylėti. Mane tai turi užburti, sužavėti, tapti mano gyvenimo dalimi. Aš neskir-tau poetų į išeivius ir neišeivius. Man visuomet egzistavo viena lie-tuvių literatūra, kurioje suran-du nuostabių šviesulių. Taip, šviesulių, nes nemanau, kad eilė-raštis gali būti skaitomas kaip siužetas. Eilėraštis ateina kaip apreiškimas. Jis ateina kaip švie-sa, ir ji reikia skaityti kaip šviesa..." – sako aktorė.

1994 m. sausio 16 d. Toronto Lie-tuvių namuose įvyko jos poezijos recitalas "Žodžiai iš širdies gilum-os". Vakaras praėjo su dideliu pasisekimu. Iš tiesų, tai buvo žo-džiai iš širdies gilumos, rodan-tys, kokia turtinga yra lietuvių poezija ir kaip puikiai, talentin-gai aktorė moka šį lobį atskleis-ti klausytojams. Aistė Birgerytė

KLB žinios

— Aukos Vasario 16-sios proga KLB veiklai paremti bus renka-mos vasario 20 d. visose parapijo-se ir Lietuvių namuose. Tikimės kiekvieno lietuvių įnašo lietuvy-bės išlaikymui.

— Vasario 5 d., 9.30 v.r. Toronto universitete (Ignatijus College) AABS turės vienos dienos semina-rą apie Baltijos kraštų mažumas. Dalyviai turės progą išgirsti prof. R. Vaštoko pranešimą. Kviečiame visus dalyvauti.

— Visų apylinkių pirmininkams buvo išsiųsta vaizdažuostė "Mūsų pastogėje", kurioje parodytos lie-tuviškos tradicijos ir papročiai įvairių švenčių metu. Kas pagei-dautų įsigyti vaizdažuostę, prašo-me kreiptis į KLB raštinę. Kaina – \$20.

— Pakvitavimai (Income Tax) už 1993 m. aukas bus išsiųsti iki va-sario mėn. vidurio. Atsiradus ne-aikšnumas, prašome skambinti į KLB raštinę.

— Dėkojame p. Sirutienėi už pa-dovantą knygas Lietuvos katalikų radioj stočiai "Mažoji studija". Kiekvieno iš mūsų įnašas yra svar-bus, brangus ir reikalingas Lie-tuvai.

— Už pasiūstus ir gautus vais-tus KLB valdyba gavo padėkas iš Vilniaus miesto Tuberkuiliozės ligoninės, Prienų ir Vilkaviškio rajonų centrinių ligoninių.

— Aukos Kanados lietuvių bend-ruomenė: \$500 – Sault Ste. Marie apylinkė; \$200 – J. Rimšaitė; \$100 – M. Vasiliauskienė; \$50 – P. V. Melnykai; \$25 – J. Dudienė (Col-lingwood).

KLB krašto valdyba už aukas nuoširdžiai dėkoja.

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

Naujas adresas
1553 Hurontario Street, (1 pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) Tel.: 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West Telefonas
(Prie Jane St.) 763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West, (staigos telefonas)
Toronto, Ontario (416) 532-3443
M6P 1A6

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393
Fax (416) 763-0674

Atstovybė
Lietuvoje:
Gedimino pr. 26-217
Vilnius 2600
Tel. (3702) 22 78 97
Fax (3702) 22 63 68

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas,
patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų
vertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

Century 21 DRESHER Ltd.

Real Estate
Member Broker
Tel. 233-3334 FAX 233-0285
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreipkitės į
Valterį ar Rick Drešerius. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

AUDRA
travel & CRUISES
CORPORATION

Vienintelis Kanadoje
lietuviškas kelionių biuras
kviečia keliauti kartu!

Kelionės į Lietuvą 1994 m.!

Kelionės geriausiomis kainomis patogiais
FINNAIR, KLM, LH ir Austrų lėktuvais

TIESIOGINĖS KELIONĖS PER AMSTERDAMĄ

kiekvieną pirmadienį, trečiadienį ir šeštadienį,

kaina – \$999 (kan.) plius mokesčiai.

Pirmą kartą šiais metais
skrydžiai per Helsinkį į
Vilnių ir Kauną su Finnair.

Kaina su nuolaida, užsakantiems skridimus dabar. Žemiausios
kainos ir geriausi skrydžiai į DAINŲ ŠVENTĘ.
Smulkesnių žinių teiraukitės: tel. (416) 533-8443

****

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

• Išskvėtimus bei keliones giminėms atvykti į Kanadą • Sveikatos ir
kelionių draudimus • Persiųsti pinigų ir vaistus giminėms • Keliones
lėktuvais bei traukiniais • Keliones pramoginiams laivams • Keliones
į Floridą ir kitus šiltus kraštus • Keliones į sveikatingumo sanatorijas
Pensininkams nuolaida

VAISIAI ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

SKAITYTOJAI PASISAKO

SLAUGOS NAMAI

Esu susirūpinęs planuojamais lietuvių slaugos namais Toronto. Jų planuotojai leidžia tūkstančius mūsų suaukotų dolerių visokiems planams ir vaizdams, kad galėtų gauti leidimą statyti minėtų slaugos namus dabartinėje Lietuvių namų autoaiškėje virš požeminio traukinio bėgių. Atrodo, kad dalykai nejudą – jau praėjo daug laiko, o rezultatų nematyti. Mano nuomone, reikėtų atsisakyti minėtų autoaiškės slaugos namams ir juos statyti Anapilyje (Mississauga). Ten graži, švari gamta, rami vieta, tinkama pasivaikščiotojimui. Ten pat – šventovė, salė koncertams, mi-nėjimams. Veikia bankelis. Netoli ir ligoninė. Ten neduždes praeinantis apčioje požeminis trau-kinyas, nežiūgės tramvajai. Tad pagalvokime, kol dar nevelū!

Pensininkas,
Toronto, Ont.

PATIKO KUNIGAS

Aš rašau apie naują kunigą iš Kretingos, Lietuvoje. Man jis la-bai patinka ir aš galvoju, kad jis labai įdomus. Aš galvoju, kad vaikų Mišios buvo padarytos la-bai gerai. Vaikams labai patiko šios Mišios dėl to, kad jie suprato kas darosi, ir jiems buvo smagu įsijungt per Mišias ir giedoti gies-mes, kurias moka. Aš labai noriu, kad šis kunigas pasiilktų mūsų parapijoje.

Vytas Ruslys,
Toronto Maironio mokyklos mokinys
Red. prierasas. Kunigas, apie kurį čia moksleivis rašo, yra kun. Astijus Kungys, OFM, Kretingos ir lietuvių pranciškonų viršininkas Lietuvoje bei provincijolo atstov-as Lietuvai, Kalėdų laikotarpiu lankesis Toronto.

ATSILIEPĖ Į PAGALBOS ŠAUKSMĄ

Sveikiname Jus visus su 1994 metais ir linkime viso ko geriau-sio. Mūsų šeima labai dėkoja Jūsų laikraščio redakcijai už vie-nos moters laišką, kurį išspausdi-no "Tėviškės žiburiai". Pagal tą žinutę mūsų adresu plaukė laiš-ka iš Amerikos, Kanados, Australi-jos. Iš viso gavome jų apie dvi-dešimt. Prieš Kalėdas ir Naujus metus gavome keletą siuntinių su drabužiais ir maistu, už kuriuos mes esame labai dėkingi, nes mū-sų šeimai iš tiesų sunku verstis, kad viskas brangu, o atlyginimai maži ir valdžia ne kažkaip tepa-deda.

Mes labai džiaugiamės, kad pa-saulyje dar yra žmonių, kuriem rū-pi ne vien sąvokos, bet ir ki-

tų vargai. Jeigu ne korespondento Peleickio straipsnis ir straipsniai Jūsų laikraštyje, tai mūsų šeima tikrai būtų buvusi pasmerkta, nes visi smerkia mus už vaikus. Mes labai dėkojame visiems, kurie pa-remia mūsų šeimą. Gal ir ateityje parems, nes Lietuvoje darosi gy-venti dar sunkiau.

Tepadedu Jums Dievas –

J. R. Simonavičiai,
Kuziai, Lietuva

GRĮŽO NUSIVYLĖS

Grįžau iš istorinės kelionės labai susijaudinęs ir nusivylęs – ašarotom akim bei skaudančia širdim: po 50 metų – Lietuvelė!

Didžiausią žalą Lietuvai darė stribai, kurie neverti vadintis lietuviais. Gatvėse Vilniuje ir Zarasuose (gimtinė) negirdėjau lietuviškos kalbos, vien tik sla-vų: rusų, lenkų, ukrainiečių ir "tuteišų" – keiksmažodžių. Kau-nas – lietuviškas.

Br. Vytis-Vrublevičius,
Toronto, Ont.

POEZIJA VISIEMS VIENA

Tauta, kuri sugeba išsaugoti savo kultūrą ir kuri nuolat ją turtina, negali būti pasmerkta pražūčiai Lietuviams ir tiems, kurie atšiau-rių istorijos vėjų išblaškyti po pasaulį, ir tiems, kurie tų pačių vėjų buvo negailestingai plakami pačioje Lietuvoje – kultūra bu-vo tarsi vieninteliai dvasios na-mai, kuriuose galima buvo išlikti savimi, išsaugoti visa tai, kas bu-vo svarbiausia, brangiausia.

Dažnai mąstydamas apie savo kul-tūrą, imame ją skirstyti į išeivijos sukurtą ir Lietuvoje atsiradusią, tarsi pamiršdami, kad tai iš tiesų yra vieni tautos namai.

Tokiomis mintimis jau seniai gyvena ir savo kūryba bando ją realizuoti žymi Lietuvoje aktorė Virginija Kochanskytė. Lietuvoje ji viena iš pirmųjų pradėjo skai-tyti toli už tėvynės sukurtą Bernar-do Brazdžionio, Jono Aisčio, Kazio Bradūno, Henriko Radausko, Henriko Nagio, Liūnės Sute-mos poeziją. Ji bandė klausyto-jams atskleisti dar vieną, tuomet daugeliui Lietuvoje taip mažai žinomą, mūsų poezijos pasaulį, Virginija Kochanskytė, važinė-dama po įvairius Lietuvos miestus, lankydama mokyklose, sa-vo vakaruose visuomet "glaudė" H. Nagį, B. Brazdžionį, K. Bradū-ną su Sigitu Geda, Antanu Jony-nu, Birute Baltrušaityte, Donal-du Jakoku. Kaip ji pati sako, "esa-me vienos tautos, tarsi vieno ka-mienio šakos. Visus mus vieni sy-vai maitina. Galbūt turime skirtin-gą patirtį, bet pačia giliausia sa-

TORONTONT

Anapilio žinios

— Vasario 6, ateinantį sekmadienį, mūsų šventovėje 9.30 v.r. Mišiose dalyvaus Toronto skautų "Šatrijos" ir "Rambyno" tūntai su savo vėliavomis, minėdami Vasario šešioliktosios šventę. Jiems Mišias ta proga laikys kun. A. Saulaitis, SJ, iš Čikagos.

— Visi, norintieji šiais metais priimti Sutvirtinimo sakramentą mūsų parapijoje, prašomi registruotis klebonijoje. Neuzilgo bus pradėtos pamokos, kurias ves Gediminas Kurpis.

— Kanados lietuvių muziejaus Anapilyje lankymo valandos: sekmadieniais nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v., o pirmadieniais — nuo 12 v. iki 9 v.v.

— Anapilio knygyne gautas Maribus Katiliškio romanas "Pirmadienis Emerald gatvėje" ir "Aušros" 19 bei 20 numeriai. Taip pat knygyne galima įsigyti dėžių siuntiniams į Lietuvą.

— Mišios vasario 6, sekmadienį, 9.30 v.r. už Stančikų ir Paškevičių mirusius, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Danutę Jonaitę.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 160 asmenų. Svečių knygoje pasirašė Genovaitė Vileniškienė ir dr. Violeta Dargienė iš Vilniaus, prof. Kazimieras Antanavičius, šeimo narys, ir Ona Antanavičienė. Svečių supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos vicepirmininkas J. Rimas Juodis.

— LN valdybos posėdis — vasario 10, ketvirtadienį 7.30 v.v.

— Vasario 15, antradienį, 7 v.v. LN įvyks Vilniaus universiteto moterų choro "VIRGO" koncertas. 35 dainininkės Toronto nakvos dvi naktis. Galinčius priimti nakvynei po vieną ar dvi merginas, prašome skambinti — L. Balsienė 766-7724, V. Kulniui 769-1266.

— Vasario 6, sekmadienį, LN seklyčioje 1 v.p.p. šaukiamas LN vyrų būrelio metinis narių susirinkimas.

— Vasario 13, sekmadienį, 2.30 v.p.p. LN įvyks Lietuvos gamtos apsaugos departamento direktoriaus pavaduotojo Kestučio Žalos paskaita: "Lietuvos gamtos tarša ir jos įtaka gyventojams".

— Naujausios spaudos iš Lietuvos galite įsigyti sekmadienio popietę metu Lietuvių namuose arba kreipiantis į V. Kulnį tel. 769-1266.

— Toronto LN švietimo fondas "Labdara" skiria stipendijas studijuojantiems jauniui. Anketas prašymams galite gauti LN raštineje. Dėl išsamesnės informacijos skambinti V. Kulniui, tel. (416) 769-1266. Prašymai stipendijoms turėtų būti pristatyti į LN raštinę ne vėliau kaip iki kovo 1 d.

— Aukos Slausgos namams primamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba tiesiog siųsti šiuo adresu: Labdara fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Tėvas dr. Bernardinas Grauslys, OFM, šios parapijos steigėjas ir pirmasis klebonas, po sunkios ligos mirė sausio 25 d. Kennebunkport, Maine. Velionis buvo gimęs 1918 m. sausio 1 d., vienuolinius amžinus įžadus padarė 1939 m., įšventintas kunigu 1941 m. Italijoje. Šv. Kazimiero provincijoje ėjo įvairias pareigas: provincijos patarėjas, vienuolino viršininko, klebono, gimnazijos mokytojo, jaunųjų pranciškonų-novicių auklėtojo ir kt. Po gedulingų Mišių Kennebunkporto ir Bruklino vienuolynuose, velionis buvo palaidotas sausio 29, šeštadienį, Brooklyn, NY., pranciškonų Sv. Jono kapinėse.

— Krikščionių vienybės savaitė specialiomis pmaidomis paminėta mūsų šventovėje sausio 26 d. Kun. P. Dilys, liuteronų Išganytojo parapijos klebonas, pasakė šventei pritaikytą pamokslą, iškeldamas reikalą tarp krikščionių siekti vienybės. Giedojo Išganytojo parapijos choras, vadovaujamas P. Šturmo. Praeitą sekmadienį, 11 v. ryto kun. Pijus Sarpnickas, OFM, krikščionių vienybės tema sakė pamokslą Išganytojo parapijos šventovėje.

— Pakrikštyta Adelė-Emilija, Teodoro ir Viktorijos (Vingelės) Pabrėžų dukrelė.

— Sausio 25 d. palaidota a.a. Ona Baziliauskienė, 87 m.

— Vasario 4 — pirmasis mėnesio penktadienis. Mūsų šventovėje 7 v.

— Šv. Valanda, 7.30 — Mišios. Seneliai ir ligoniniai lankomi namuose iš anksto susitarus.

— Pirmąjį mėnesio šeštadienį Gyvojo Rožinio draugijos nariai renkasi Rožinio kalbėjimui 10.30 v.r. — Mišios — 11 v.r., pensininkų namuose Mišios 5 v.p.p.

— Susikaupimo popietė jaunimui "Kristus ir aš kasdieniniame gyvenime", kurią praves kun. A. Saulaitis, SJ, vyks mūsų parapijos patalpose vasario 5 d. nuo 1 v.p.p. iki 6.30 v.v. Registruotis mūsų parapijos raštineje arba skambinant Leonui Ehlers, tel. 767-2781. Registracijos mokeskis \$2.

— Mišios vasario 6, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Gražulį šeimos mirusius, 9.20 v.r. už a.a. Orlando Carniel, 10.15 v.r. — už Dervinių šeimos mirusius, už Kuodžių šeimos mirusius, už a.a. Mariją Enzinienę, 11.30 v.r. — už parapiją.

A. a. Zigmas Romanas mirė 1993 m. lapkričio 9 d. Jo atminimui žmona "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

A. a. Lilės Zabulionienės atminimui dr. Marija Ramūnienė Lietuvos našlaičiams, vadovaujamiems kun. Romualdo Ramašausko, aukojo \$100.

Kanados lietuvių muziejaus archyvo valdyba dėkoja KLB Sauli Ste. Marie apylinkėi už \$500 auką.

IŠNUOMOJAMI "Vilniaus" rūmose butai. Skambinti darbo valandomis tel. 762-1777 Toronto

RYŠIUM SU PERSIKRAUSTYMU išparduodu baldus, kilimus, vėdrodžius ir kitus daiktus, esančius bute. Skambinti tel. 547-4093 Hamiltone.

PALANGOJE, (šventosios gyvenvietėje), parduodamas vieno kambario butas. Kaina 6,000 dolerių. Teirautis Vokietijoje, tel. 4346-7239.

DU VAIKINAI iš Lietuvos ieško bet kokio darbo. Rašyti adresu: Aurimas Vagonis, Vilnius 2044, Vairo 14-57, Lithuania.

Retų, senų (1511-1810 m.)

Lietuvos žemėlapių

Kanados lietuvių muziejuje, Anapilyje

Atidarymas vasario 20 d., 2-4 v.p.p.

(prieš Vasario 16-tos minėjimą)

KANADOS URBANISTIKOS INSTITUTAS

(Canadian Urban Institute) (įsipareigojęs padėti Vilniaus miesto aplinkos ir ekonominio vystymo darbuose.

Ieškomas abi kalbas gerai mokantis asmuo, turintis gerą patirtį projektavimo srityje, kuris koordinuotų mūsų veiklą Vilniuje. Tektų gyventi Vilniuje išties dvejus metus. Siųsti apie save žinias (resumė) telefaxu (416) 397-0276 Greg Kasting.

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West,

Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax: (416) 231-6993

Mėgėjams prabangaus gyvenimo Scarlett Rd. — Lambton Square. Didelis 3-jų miegamųjų butas su visa eile naujų pagerinimų, įskaitant marmurines grindis, balkoną, šildomą baseiną ir t.t. Dėl platesnių informacijų skambinti tel. 231-3000.

Teodoras (Ted) Stanulis

1994 METŲ VASARIO 16 MINĖJIMAS įvyks vasario 20, sekmadienį, 4 v.p.p., Anapilio salėje, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. Programoje — prof. Romo Vaštoko paskaita. Meninę dalį atliks Maironio mokyklos choras ir Toronto jaunimo ansamblis "Gintaras". Rengia KLB Toronto apylinkės valdyba.

Retų, senų Lietuvos žemėlapių paroda rengiama Kanados lietuvių muziejuje Anapilyje Vasario 16-tos proga. Labai dėkojame J. ir B. Bilksčiams-Richardson, kad leidžia mums pirmą kartą Kanadoje rodyti jų idomius ir vertingus rinkinius. Atidarymas — 1994 m. vasario 20 d. 2-4 v.p.p.

Žiemos karnavalas įvyks ši penktadienį, vasario 4, nuo 6.30 v.v. iki 9 v.v. ir šeštadienį, vasario 5, nuo 10 v. ryto iki 4 v.p.p. Earls Court parke (St. Clair W. — Caledonia Pk.). Dalyvaus TV aktorius Barney "dinosaurs". Vaikams bus įvairių idomumų ir pramogų. Dėl informacijų skambinti 392-0036 arba 392-0039.

Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" kelionė į Lietuvą, Toronte organizuoja Medelio kelionių įstaiga. Kas dar norėtų prisidėti ir vykti drauge su gintariečiais, prašomi kreiptis į vadovus J. R. Karasiejus tel. 279-9079 arba tiesiogiai pas Algį Medelį tel. 434-1847.

"Gintaro" ansambliai labai reikia akordeono. Jei turite ir nenaudojate, jį galėtumėte pakuoti ansambliai, gintariečiai būtų labai dėkingi. Prašome paskambinti vadovams tel. 279-9079. K.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 272-8323.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu — sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

IEŠKAU patikimos moters prižiūrėti 10 ir 8 metų amžiaus mergaites, galinčios gyventi su mumis bei atlikti namų ruošos darbus. Turi kalbėti rusiškai arba angliškai. Skambinti tel. 737-4561 ar 886-4224.

GĖLĖS

PARUOŠIAME gėles įvairioms progoms: vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Skambinti Valei Siminkevičienei tel. 761-9131.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba 605-1883 Toronto.

SIMPOZIUMAS

"MAŽUMŲ KLAUSIMAS

BALTIJOS KRAŠTUOSE"

įvyks 1994 m. vasario 5, šeštadienį, nuo 9.30 val. ryto iki 4 v.p.p.,

George Ignatieff teatre, 14 Devonshire Place, Toronto universitete (už Varsity Stadium).

lėjimas: \$15, pensininkams ir studentams — \$12. Rengėjai:

AABS (Baltistikos studijų sąjunga) — Kanados skyrius ir Toronto universiteto estonistikos katedra

Medžiotojų ir žūklautojų klubo "TAURAS"

TRADICINIS METINIS

BALIUS

1994 m.

vasario 5,

šeštadienį,

6 val.vak.,

Toronto

Lietuvių

namuose,

(1573 Bloor St.W.)

Pakvietimai: J. Šimkus tel. 231-9425, V. Drešeris tel. 233-3334, LN sekmadienio popietėse, pas narius ir prie lėjimo.

Praleiskite VALENTINO savaitgalį su savo širdele ir

Kanados lietuvių jaunimo sąjunga

Otavoje, 1994 m. vasario 11-13 d.d.

Karavanas į Otavą susitikis prie "Lokio" 6 v.v. Nepamirškite šiltų drabužių, pačių ir maudymosi aprangos.

Programoje: idomi kelionė, vaišės, čiuožimas ant Rideau kanalo, įvairenybės, pietūs, lenktynės ant ledo, Mišios, maudymasis.

Prašome atsiliepti (RSVP): Lilija Liaukutė tel. (613) 562-4535, Juozas Radžius tel. (613) 231-2339 arba Ona Stanevičiūtė tel. (416) 762-5446.

Kanados lietuvių jaunimo sąjunga

Lietuvos ir tarptautinių chorų konkursų Europoje laureato,

Vilniaus universiteto moterų choro "VIRGO"

KONCERTAS,

įvyks Toronto Lietuvių namuose,

1994 m. vasario 15, antradienį, 7 v. v.

Koncerto programoje — klasikiniai chorai, lietuvių liaudies ir dabartinių lietuvių kompozitorių dainos. Choro dirigentė —

Rasa Gelgotienė, pianistė — Raminta Vainoraitė.

lėjimas — \$9. Rengėjai — Lietuvių namų kultūros komisija

SUMAŽINKITE PAJAMŲ MOKESČIUS VALDŽIAI,

ĮNEŠDAMI SANTAUPAS MŪSŲ KOOPERATYVE !

RRSP

— Mokame aukštas palūkanas (žiūr. skelbimą 8-tame "Tėviškės žiburių" puslapyje)

— Neimame jokio administracinio mokesčio

— Prieš 71 gimtadienį galėsite lengvai šias santaupas pervesti į RRIF, nemokant valdžiai jokių mokesčių

— Norint gauti mokesčių atleidimą už 1993 metus, įnašą į RRSP reikia įteikti iki

1994 m. kovo 1 dienos

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

TAUPYKIME SAVO ATEITIES GEROVEI!

(Sumažindami pajamų mokesčius)

• SAUSIS ir VASARIS —

RRSP indėlių mėnesiai.

• Per šiuos mėnesius dalį savo santaupų įdėkite į saugią

"Paramos" RRSP s-tą.

• Jei truks "Parama" paskolins.

• "Parama" moka aukštas palūkanas už jūsų indėlius.

• "Parama" neima jokių mokesčių nei už plano administravimą, nei už patarnavimus įdedant ar išimant.

• "Parama" mielai patarnaus nariams, perkėlimui iš kitų RRSP į "Paramos" RRSP planą.

• "Parama" tuoj pat vietoje išduoda kvitą dėl mokesčių atleidimo.

• Galite pasirinkti indėlio terminą: nuo 1 m. iki 5 m. ar neterminuotus su keičiamu nuošimčiu (variable rate).

• Jūsų RRSP palūkanos apsaugotos nuo pajamų mokesčių.

• Prieš 71 gimtadienį RRSP santaupas galima pervesti į RRIF, nemokant valdžiai jokių mokesčių.

• Nelaukite paskutinės dienos!

• Paskutinė diena indėliams už 1993 metus

1994 m. kovo 1 d.

Tel. 532-1149

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MONTREALQUE

Lietuvos nepriklausomybės 76 metų sukaktis bus minima vasario 20, sekmadienį, AV parapijoje (žiūr. skelbimą).

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, gegužės 1, sekmadienį, suteiks Sutvirtinimo sakramentą Aušros Vartų šventovėje. Tą pačią dieną įvyks ir Pirmoji Komunija. Jau dabar seselė Paulė ruošia vaikučius P. Komuniškai sekmadieniais po 10 val. Mišių ir Sutvirtinimui — po 11 val. Mišių seselių namuose. Dar galima vaikučius registruoti pas seselę Paulę.

Vytauto Didžiojo universiteto rektorius prof. Br. Vaskelis lankėsi Montrealyje sausio 16 d. ir padarė visuomenei pranešimą. Ta proga buvo renkamos aukos. Iki tos dienos Montrealyje buvo suaukotta \$4,145.

Moterų dainos vienetas "Aušra", kuriam vadovauja Andėja Celteriūtė-Benišienė ir vargonais priitaria muz. Aleksandras Stankevičius, gieda Aušros Vartų šventovėje sekmadieniais per 10 val. Mišias.

Vilniaus universiteto moterų choras "Virgo" (35 choristės), amerikiečių kvietimu, koncertuoja JAV-bėse. Radio Quebec ta proga pasikvietė ir į Montreali. Su lietuvišiais susitikis AV parapijoje vasario 13, sekmadienį. Tą dieną choras giedos šventovėje ir po pamaldų atliks koncertą parapijos salėje. AV parapijos choras ir renginių komisija rūpinasi priėmimu.

"Virgo" choras įsisteigė 1980 m. ir nuo to laiko su koncertais yra aplankęs daugelį kraštų: Rusiją, Ukrainą, Latviją, Estiją, Gruziją, Lenkiją, Vokietiją, Prancūziją (3 kartus), Italiją (4 k.), Daniją, Belgiją (2 k.), Ispaniją ir JAV (2 k.). Į Kanadą užsuka, atrodo, pirmą kartą. Tarptautiniuose festivaluose yra laimėjęs keletą pirmųjų vietų.

Į Montreali atvyksta iš Bostono ir iš čia važiuos į Torontą, Hamiltoną ir Detroitą. Keliauja specialiu autobusu.

A.a. Jonas Montvydas, 80 m. amžiaus, mirė sausio 16 d. Palaidotas iš AV šventovės. B.S.

Vilniaus universiteto moterų choro "VIRGO"

KONCERTAS

MONTREALYJE, įvyks vasario 13, sekmadienį,

po 11 val. pamaldų Aušros Vartų parapijos salėje.

Choras giedos ir per 11 val. ryto Mišias.

lėjimas — \$12. Po koncerto kava ir susitikimas.

Rengėjai — koncertams rengti komitetas ir

Aušros Vartų parapijos choras

Lietuvos nepriklausomybės

76 metų sukakties MINĖJIMAS

įvyks 1994 m. vasario 20, sekmadienį, Aušros Vartų parapijoje

11 v.r. iškilmingos pamaldos — Aušros Vartų šventovėje

12 val. — MINĖJIMAS parapijos salėje

Paskaitą skaitys kun. Kazimieras Ambrašas, SJ

Meninėje programoje — Montrealel vyrų oktetas,

vad. muz. A. Stankevičius

Moterų dainos vienetas "Aušra".

Šilti pietūs. lėjimas — \$15.

Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis.

Rengia KLB Montrealel apylinkės valdyba

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H4E 1L7

Tel. 722-3545 FAX 722-3516

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. .... 4.00% Taupymo — special. 1.50%

Certifikatus 2 m. .... 4.75% Taupymo — su gyv. dr. 1.25%